Ч. 202 (15.013). Львів, вівторок 13. вересня 193?. Оплата поштова міщена ґотівкою. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10 II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-11
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Скасували обовязкове навчання української мови на Волині

Польська преса повідомляє, що міністерство освіти скасувало обовязкове навчання української мови в середніх школах на Волині. Від тепер українська мова буде там тільки надобовязковим предметом.

Це ще один крок у відукраїнізовуванні Волині. На території, на якій живе понад 80 відсотків українців, касують у школах обовязкове навчання української мови.

——оо——

Делеґація П.У.Ц.Н.Р. у мін. Франке.

ПРАГА, 10. 9. Вчора делеґація Першої Української Центральної Народньої Ради під проводом голови о. А. Волошина й секретаря посла Юлія Ревая відвідала міністра шкільництва й народньої освіти Франке, якому члени делеґації засували невідрадний стан шкільництва на Закарпатті.

При цій нагоді дійшло до драматичної контроверзії і міністр Франке з фактів міг переконатися, що розпочата хмеляржівсько-раушерівсько-меліхарівським режімом шкільна політика мусить провалитися та треба буде великої праці до її зліквідування.

——о——

Буджет СССР і УССР.

Найвища рада СССР затвердила союзний буджет у висоті 34.759.030.000 рублів. УССР має 3.977.218.000 рублів доходів та стільки само розходів. У розрахунках республиканських буджетів до буджетів автономних республик і областей та рад має РСФСР 11.635.182.000 рублів, УССР — 3.010.791.000. (ВУ).

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ КП(б)У РАДИТЬ...

На минулому засіданні Ц. К. КП(б)У обговорено ось-які справи: масової партійної праці у фабриках, основування філії музею ім. Леніна у Києві, святкування 125. роковин уродин Шевченка. Стверджено, що в деяких округах недомагає постачання збіжжа. (ВУ.)

КОНФЕРЕНЦІЯ РІЛЬНИЧИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ УСТАНОВ.

У наркомі рільництва УССР відбулася 3-денна конференція рільничих науково-дослідних інститутів та дослідних стацій. Рішено утворити при наркомі центр для тих установ.

Гострий протишлеський виступ маршала Ґерінґа

НА НІРНБЕРСЬКОМУ КОНГРЕСІ.

ПРИПАСИ ЗБІЖЖА.

Найбільшу сензацію на нірнберському конгресі становить промова марш. Ґерінґа, що виступив як виконавець відомого господарського чотирлітнього пляну.

Головною ціллю цього пляну є запевнити оборону Німеччини. Дотеперішні висліди завдальні: господарська самовистарчальність держави запевнена, Німеччині вже не грозить бльокада, як підчас світової війни. Припаси збіжжа є такі великі, що вистарчилиб навіть на кілька років неврожаю, вже нагромаджені запаси.

СИРІВЦІ.

Також коли йде про сирівці, потрібні для оборони держави, німці не бояться бльокади. Утворено резерви оригінальних сирівців та розвинено на велику скалю продукцію суроґатів.

УКРІПЛЕННЯ ТА ЗБРОЙНІ СИЛИ.

Вже викінчено систему фортифікацій, що забезпечують Німеччину проти всіх напастей. Німецька збройна сила з кожним роком стає щораз сильніша, зокрема німецьке летунство найсильніше на світі і найкраще приготоване.

СУДЕТСЬКА СПРАВА.

Торкаючись чехословацького питання Ґерінґ закинув, що чехи шикануують національні меншини, тому їхня держава і є осередком неспокою в Европі. За чехами стоїть Москва і жидівський большевизм. Чехословаччина стала джерелом постійних военних алярмів. Шукається виновників того стану і находиться їх у сильних державах, у державах, де панує лад — у Німеччині та в Італії. Але ці два народи доказали, що вони здібні вдержати мир, бо їх ведуть державні мужі, свідомі великої відповідальности.

Німці не творили нового устрою — говорив Ґерінґ — щоб довести до війни. Німеччина не хоче нікого кривдити, але не дозволить кривдити своїх братів. Ніхто на світі більше не хоче мира, як Німеччина, але годі зґодитися на те, щоб постійно понижувати великий культурний нарід.

ЧИ ТО ВЖЕ ВСЕ?

У деяких часописах появилася вістка, що Німецьке Інформаційне Бюро, подаючи зміст промови марш. Ґерінґа, пропустило з неї деякі місця, а саме гострий випад проти чехів як проти некультурного народу та осторогу під адресою Анґлії, яка — мовляв — замість мішатись до справ чужих держав, краще повинна6 завести лад у своїх кольоніях.

ЕСПАНСЬКИЙ ОРДЕР ДЛЯ ҐЕРІНҐА.

Представник ґен. Франка відзначив марш. Ґерінґа великою лентою ордеру „червоних стріл".

Над Ебром.

Національне командування повідомляє: На відтинку Ебра відбито кілька ворожих протинаступів та здобуто кілька нових становищ: тепер лінію фронту вирівнано до найбільш висунених позицій. Червоні втратили 12 скорострілів та чимало полонених.

БАЛЕНСІЯ ЗНИЩЕНА ЛЕТУНСЬКИМИ БОМБАМИ.

Національні літаки збомбардували військові обекти у пристані Валенсії. Бомби ушкодили місто та двірець, де вибухло чимало пожеж.

——о——

З великої хмари — малий дощ.

ЧИ ВДАЛАСЯ ІМПРЕЗА „МАРШУ НА КРЕСИ"?

Варшава, 11. вересня 1938.

Пляни були широкі, фінал акції та наявні її висліди випали значно скромніше. Говоримо про відомий від весни ц. р. та знаменний експансивний порух серед польського громадянства, особливо серед його молоді, з метою пробоєвого маршу на схід, культурницької офензиви у „Польщу Б". словом — „марш на креси".

Інформуючи про орґанізаційні заходи і пляни тої імпрези на сторінках „Діла" в червні ц. р., ми висловили сумнів щодо того, чи ентузіястичні побажання та матеріяльні засоби, вложені в неї, принесуть бажаний для її творців успіх. Наші сподівання показалися правдивими: якщо не зовсім, то бодай у такій мірі, в якій не сповнилися завойовницькі мрії та побожні бажання новітніх хрестоносців, себто тих, що орґанізували і для ідеї чи для інших цілей та мотивів брали участь у „поході на схід".

БАГАТО ОРҐАНІЗАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ.

Варто пригадати, навіть перестудіювати схему та орґанізаційну структуру славного й „закінченого" вже нині (в розумінні етапового) „маршу", щоб на основі дотеперішніх осяґів оцінити вартість, спромогу і діяльну силу того пляну, що — як видно з численних голосів преси чи заяв деяких його орґанізаторів — не має обмежитись до одного року, а хоче щорічно відновлятись.

Орґанізаційних центрів „маршу на схід" було розмірно багато. По-перше: **Команда Леґії Академічної"**, з почину якої зорґанізовано в липні ц. р. військові табори на сокальському кордоні, при чому про участь у тих таборах (відмінно, ніж аналоґічних у Лідзбарку на Поморі) рішала добра воля і власна охота польської молоді. Далі: Рухливе і властиво звязкове для більшости починів Т-во Розвою Східних Земель" з багатьома окремими секторами та незалежними господарськими орґанізаціями, з яких найважніші: Союз Польських Купців, „Звйонзек Польскі" та Обеднання Християнських (польських) Кас Безвідсоткового Кредиту. Трете: Все зростаюча акція відомої „Польської Мацєжи Школьної", що в самій Варшаві зібрала на весну цього року понад 140.000 зол. на „креси" і під ідеольоґічним, себто суто-ендецьким проводом якої працювали мандрівні табори медиків, що, діставши 60.000 зол. захлиствувалися від погроз та обіцянок збудувати „лінію Мажінота" на сході. До четвертої групи можна зарахувати всі інші „конкуренційні" товариства та підприємства, здебільша льокальні, дбайливу опіку над якими перебрав Координаційний Комітет у Любліні чи подібні ініціятивні осередки, висунені далі на схід

СЕРІЯМИ ТА ПОСТІЙНО.

Реалізовано „марш на схід" двома головними методами. З одного боку служили йому орґанізовані серіями пропаґандивні реґіональні імпрези, з другого закріплювано польщинну акцію в терені імпортованим із заходу людським та грошевим матеріялом. За літо та осінь ц. р. були чи будуть зорґанізовані такі імпрези першої категорії: Від 15. серпня до 4. вересня відбулись у Пинську голосно рекламовані „дні Полісся". Зорґанізовано там поліський яр-

марок, звезено туристів, журналістів, молодь та шлеських вуглекопів. Зелектрифікували спеціяльно вибудовані павільони, влаштували автомобільний рейд, спортові змагання, забави, л тунські пописи і то у приявї воєводи Костек-Бернацького, що назагал не любить показуватися у твердому комірці, а від деякого часу проявляє пожвавлену меткість. Майже рівночасно з поліським ярмарком відкрили волинські торги (від 11. до 25. вересня). Волинську імпрезу злучили з великим римо-католицьким святом з нагоди 50-ліття священства луцького єпископа Шельонжка, а вступом до тих державно-костельних маніфестацій стали свята у Замості, куди 8. ц. м. привозили тіло св. Боболї і скликували також православне населення до них на молитву... Дня 11. вересня святкуватимуть на Білоруси „дні Міцкевича", а негайно після їх закінчення юрба „сходолюбців" поїде до Заліщик на свіже вино.

Все це — замітніші реґіональні імпрези, про менші, часами справді цікаві, не згадуємо. На організацію тих імпрез витрачають масу гроша, зацікавлення ними стараються викликати велитенською пропаґандою; акцію ведуть цілі штаби спеціяльно вишколених і кваліфікованих урядовців. І які-ж її висліди?

„НЕМА ТАМ СЕРЦЯ."

А висліди — признають це навіть ті, що найбільш ентузіястично „йдуть на креси" — бліді, в найкращому випадку цілком пересічні. Добре буде зілюструвати цей факт першим з берега прикладом, і то навіть не нашого авторства. Ось, німецька преса передруковує з варшавського „Експресу Поранного" такі завваги про „поліські дні":

„Треті поліські торги — це спеціяльна, цікава реґіональна імпреза. Крім розкішного мисливського павільону і штамових рож, крім одної банальної стоянки народнього промислу нема там ані одного дійсно реґіонального експонату, ані одного „живого" поліщука. Коли до цього додати, що багато із заповіджених у програмі точок не відбулося, а до найпопулярніших атракцій ярмарку належали щоденні дефекти електричної інсталяції — то це буде повна картина тої „реґіональної" імпрези. Ми бажалиб, щоб „поліські дні" відчинили свої ворота перед правдивим реґіоналізмом та показали **справжнє, невистилізоване Полісся.** На самому Поліссі забули за рекляму ярмарку. Вийшло наверх, що в багатьох поліських повітах **селяни нічого не відали про пінські поліські торги,** не кажучи вже про те, що в цілій імпрезі не було правдивої селянської поліської стоянки."

Таке буває з більшістю пропаґандових „кресових" імпрез. І про це орґанізатори „маршу на креси" добре знають.

Коли Ваш кореспондент нпр. звернувся недавно до одного з визначніших керманичів центральної пропаґанди тої акції зі запитом: чи є якісь наслідки цілої тої коштовної роботи в терені, то дістав дуже щиру відповідь: „Очевидно, є і багато; здається, навіть стільки злих, що і добрих, але найважніше: рух зростає..." В іншій розмові на ту тему ми почули від високопоставленої особи таке: „Цілу акцію „маршу на схід" можна булоб уважати за цілком удатну, якби не ті, що їх всюди не бракне: люди інтересу, чистого бізнесу, грошолови, що їм байдужа доля автохтонів, ті, для яких креси — **це копальня золота і які для них не мають серця...**"

Кращі висліди приносить акція, яку ведуть другою методою: постійною працею для польщини в терені. Проявів її не бракує на цілій території наших етнографічних земель. Ось нпр. **фраґмент** з інформаційно-пресового бюлетену „Т-ва Розвою Східних Земель":

„Природні умовини, прекрасний клімат та дешевість побуту на Східних Землях сприяють розвиткові туристично-літнисЬкового руху. В цьому році під покровом **„Централі Робітничого Дозвілля"** (вивчасів) зорґанізовано: над Нарочем табор праці, під Ґродном випочинковий табор урядовців міністерства військових справ, під Сувалками табор Ліґи Туристики. У Заліщиках є центр суспільної самопомочі варшавського маґістрату, — другий такий самий засновано в Сувалках. На Поділлі містяться табори Союзу „Сполем" з кооперативними курсами. У Городниці істнує літня стійка Робітничого Інституту Освіти та Культури ім. Жеромського. В найдальшій закутині Польщі, у Старих Кутах, істнує табор робітників з установ міністерства військових справ і т. д., і т. д."

Таких бюлетенів появляється в останніх часах дуже багато, але тільки денеде можна в них вичитати позитивні вістки про лікарську чи матеріяльну допомогу населенню; здебільша повно в них високопарних слів про „бібліотеки, співи, танці, вечорниці й ентузіязм кресових братів-поляків"...

У ВИСЛІДІ?

У висліді методи „маршу на схід" скритикувала частина польського громадянства, а сама практика походу не видержала проби при зустрічі з життям. „Говорили нам — оповідав нам один студент-таборовик, — що населення з плачем вертається до віри батьків, а ми натрапили на Волині на такі села, де сільські парубки заганяли нас у політичних дискусіях в кут. Щойно в терені я переконався, що українська справа на селі дуже популярна та що не можна підходити до неї тільки зі святою іконою нашого нового патрона"... Таких фактів та зревідованих поглядів можна навести багато.

Сьогодні вже можна ствердити, що „марш на схід" при співучасти поанґажованих урядовців і членів ріжних товариств, із великими субвенціями та цілим велитенським апаратом — не вдався. Такий його зрештою сподіваний вислід не повинен робити з нас оптимістів. Очевидно, краще булоб, якби велитенські змарновані засоби, що їх молоді та старші ентузіясти „кресів" топлять у пінських болотах, зужити на доцільнішу для місцевого населення і для держави — осушку болот, на будову залізних шляхів, лічниць, доріг, мостів, поправу жалюгідної сільської господарки і т. д. Але кожний працює, як уміє...

Для нас з останньої польської спроби са на вартісна наука, потрібна і для нашої праці: там, де є сам сліпий запал без знання та без серця — нічого справді корисного й доброго для народньої справи не вийде.

Грок.

Охорона Ліґи Націй.

(Від власного кореспондента).

Женева, дня 7. вересня 1938.

Еволюція Ліґи Націй, що все виразніше зазначувалася в останні роки, прибрала свої остаточні форми. З підмету міжнародньої політики Л. Н. зробилась остаточно її предметом. Ліґа, що мала боронити мир в Европі і цілому світі, потребує тепер оборони самого свого істнування. Коли на сучасну асамблею приїздять міністри закордонних справ Анґлії і Франції, то вони роблять це не для того, щоб вирішувати в Женеві якісь поважні справи, але для того, щоб задемонструвати її істнування, втримати як знаряддя своєї майбутньої політики, не дати Літвінову розбити її остаточно зловживаючи нею в цілях московського імперіялізму. Щоб охоронити істнування Ліґи надалі, не поставлено на денний порядок асамблеї властиво ніодного з поважніших актуальних питань европейської політики. Національну справу ЧСР будуть, розуміється, обговорювати заступники ріжних держав по женевських готелях, але цієї справи не поставлено формально на обговорення Л. Н., „щоб не загострювати її", як висловився один провідний французький денник, отже й також, щоб не наразити на дальші удари Л. Н. Не поставлять на денний порядок і справи еспанської війни з цих самих причин. Л. Н. буде занята в часі цієї сесії найбільше сама собою, своєю власною „реформою", буде намагатися вирівняти поріжнення між прихильниками і противниками скасування злощасного § 16., між Московщиною, ЧСР і Францією з одного та численними іншими державами з другого боку, між якими знаходиться Швайцарія, Польща, держави Ословського порозуміння і деякі інші.

Найбільше тривожить Л. Н. тактика Польщі, про справжні рішення якої нічого певного властиво невідомо. „Журналь де Женев" ставить питання, чи Польща має намір покинути Л. Н., і заперечує таку можливість висловлюючи надію, що міністр Бек буде президентом найближчої асамблеї. Разом з цим часопис дає льоґічні пояснення того, що Польща розвязує свою постійну делеґацію в Женеві, якої тут не мають і Анґлія та Франція. Вказується при цьому на те, що головні питання, які цікавили Варшаву, справа меншин, Горішнього Шлеська, німецько-польські і польсько-совітські відносини вийшли поза межі чинности Л. Н. і перестали бути важні для Польщі. Меншинні справи перейшли на внутрішній плян, шлеську справу розвязано, польсько-німецькі справи впорядковано і Данціґ перестав бути предметом спору між Варшавою та Берліном. Дотого міністр Бек вказував багато разів на небезпеку, що походить з підрядкування Л. Н. якійсь ідеольоґічній групі. Погляд Польщі на примусову участь у санкціях є, відомо, неґативний і наближується до такого самого погляду Швеції, куди їздив недавно міністр закордонних справ Польщі. Польсько-совітська, так само як і польсько-німецька умова про ненапад залишаються поза межами юрисдикції Л. Н. Цеж відноситься хоч і в меншій мірі і до союзів Польщі з Францією та Румунією. Такі міркування женевського денника про відносини Польщі до Л. Н. До цього можна додати, що вільна рука, яку Польща затримує проти Л. Н., може примусити московську дипльоматію бути цим разом обережнішою в Женеві. Говорячи про сучасну тактику Польщі в Женеві „Парі Міді" повідомляє з Варшави, що міністр Бек домагатиметься від міністрів Боне і Галіфакса таких самих прав для польської меншини в ЧСР, які буде мати там німецька меншина.

При цьому небезпечному становищі, в якому перебуває тепер Л. Н., буде ясне, що поза своїми внутрішніми справами може вона займатися хіба питаннями, що більшого політичного значіння не мають. До них належить передусім філянтропія. І Л. Н. має занятися долею жертв і полонених в обох таборах Еспанії та опікою над голодним населенням в большевицькій частині Еспанії. Головна роля в цій акції припаде Червоному Хрестові. Щоб збільшити його засоби, має відбутися у великій салі Н. Н. концерт з творів Бетовена під проводом відомого диригента, Бруно Вальтера.

До тої категорії належать і справи Офісу Нансена та льондонського Комітету опіки над емігрантами з Німеччини. Як Офіс так і цей Комітет проголосили свої звідомлення для чергової 18-ої сесії асамблеї. Про справи тих організацій вже писалося і до них доведеться ще мабуть вертатися. Тимчасом варто зазначити, що у виказі допомог виданих Офісом Нансена від 1-го липня 1937 р. до 30-го червня 1938 р. подано і суми видані українським організаціям

які таким чином, так новитиб, легалізовано як окремі національні організації в офіціяльному документі Л. Н. поруч з московськими, вірменськими й жидівськими. А саме видано: Союзові Українських Організацій у Франції 2.500 шв. фр., Клюбові Українських Емігрантів у Львові 300 ш. ф., Союзові Українських Жінок в ЧСР — 570, Союзові Українських Емігрантів в ЧСР — 200, Домові Помочі українським бзробітним в Парижі — 441, Союзові Українських Жінок Емігранток у Варшаві — 1000 і Комітетові Захоронки для українських дітей в Подєбрадах 1.050 ш. ф. Разом 6.061 ш. ф. На цілу суму виданих допомог 107.096 — це робить трохи більше 5%, тоді, як самої зорганізованої української еміграції є приблизно 50.000 осіб, що при загальній кількости еміграції приблизно 500.000 осіб робить 10% цілої еміграції. Отже на цьому полі перед покликаними українськими чинниками стоїть ще тяжка боротьба в найближчому часі. З цього погляду рішення сучасної асамблеї дотично Офісу Нансена також як і заходи в напрямі вдержання при житті Л. Н. для нас не байдужі, хоч вони й підпорядковані для нас вищим і остаточним цілям української національно-політичної акції в Европі.

М. Данько.

—o—

Закарпаття.

ПЕРЕД ТЕАТРАЛЬНИМ СЕЗОНОМ

„Нова Сцена" зорганізувала цього літа драматично-театральний курс для старших і нових членів, щоб підготовити їх до свого першого сезону, який починається 24-го вересня ц. р. На курсі викладали: головний режисер „Нової Сцени" — М. Аркас, к. дир. театру „Просвіти" в Ужгороді, режисер „Східньо-Словацького Народнього Театру в Кошицях" — Я. Скала і вчителька танців згаданого театру в Кошицях — Е. Дуганьова та інші.

Управа „Нової Сцени" доручила малярці М. Рудій та іншим намалювати нові декорації, дала пошити нові костюми та взагалі подбала, щоб театральний сезон випав якнайкраще. Крім цього управа завела абонаментові білети по знижених цінах, щоби дати змогу найширшим колам громадянства ходити до театру.

В наміченому репертуарі є: Драми: Старицького „Маруся Богуславка" і „Ой не ходи Грицю", Ю. Грома „Часи минають", К. Чапека „Білий мор", С. Білої „Гимн нужди", Ю. Грома (за Волесом) „Бен Гур". Комедії (жарти, муз. комедії): Гоголя „Одружіння", Вебера-Геннекена „Хрестник", Ю. Горста „Земний рай", Катаєва „Квадратура кола", Ю. Грома-Е. Шерегія „Діти 20 століття" (муз. ком.), Ю. Грома „Голодний", III. Опера: С. Артемовського „Запорожець за Дунаєм", IV. Оперети: Старицький: „Сорочинський ярмарок", В. Греджа-Донський-Е. Шерегій „Як сади зацвітуть", М. Кропивницький „Пошились в дурні", М. Чарський—М. Аркас „Місяць і зоря", Ю. Грім-Е. Шерегій „Флірт і кохання", М. Чирський—М. Аркас „Неофавстіяда".

В 15-тиліття українофільської діяльности

п. Емілії Готфридової в Брні Ч. С. Р.

Кожний нарід на свому життєвому шляху зустрічає ріжні трудноші та перешкоди, які намагається поборювати та усувати. Тимбільше, це можна сказати про наш, досі ще бездержавний, український нарід, якому доводиться боротися не тільки за природне та історичне право на національне самоозначення та державне освоєстійнення, але, навіть, за признання самої національної назви. А що вже й казати про долю нашої численної політичної еміграції, розсіяної по цілому світі, зокрема в Чехословаччині? Відомо, що її становище значно трудніше ніж на рідних землях, дарма, що тут вона і має більшу свободу вислову своїх національно-політичних переконань, хоч не має змоги безпосередньо впливати на хід міжнародніх політичних подій. Зрештою, українська еміграція такого складного завдання перед собою і не думала ставити. Ні, вона була значно скромніша — їй ішло головно про те, щоб фізично зберегти українську еміграцію, як свідомішу частину українського народу, відтак, — по мірі своїх сил, підтримати традиції української визвольної боротьби, і головне — ознайомити чужі народи зі змаганнями свого народу за своє право.

Без взаємного порозуміння, чуттєво - духової та міжнародньої спільноти годі було осягнути в цьому напрямі хочби найменші успіхи. Українська еміграція (свідомо чи всилу необхідности) почала нав'язувати зв'язок з новим оточенням; саме життя її штовхнуло на цей шлях. Повільно, але тим певніше зростало число наших приятелів і прихильників серед нового, західньо-европейського оточення. І коли українська еміграція, зокрема в Чехословаччині, здобула розмірно дуже великі успіхи під національним оглядом то, це можемо завдячувати в першу чергу хіба тим приятелям, що з власної спонуки цікавилися справою українського народу.

У Брні, на прекрасній Мораві, що з усіх земель Чехословаччини, чи не найближча в духовій культурі до української ментальности, серед кількох визначніших діячів, що поважніше цікавляться українською справою, живе незвичайно скромна, але щиро віддана українській справі людина — **пані Емілія Готфридова** — дружина нашого визначного діяча, старшини української армії Мирослава Сигерича. Саме цими днями припадає 15 років її невтомної діяльности, яку можемо назвати українофільською в повному розумінні цього слова. Не хто інший, як саме ця, щупленька, безпретенсійна, але незвичайно інтелігентна жінка з глибоким почуттям соціяльного обовязку та справедливости, з витонченим тактом, причинилася у значній мірі до поглиблення чесько-українських взаємин на брненському ґрунті. Ювилятка, вийшовши з робітничої верстви чеського народу, вже змалечку брала собі дуже до серця долю тієї верстви, і після середньо-шкільних студій стає гарячою суспільною працівницею в жіночому русі, борючись за емансипацію і права жінки - робітниці. Неначе сама доля звела цю людину з Мирославом Сигеричем знаним старшиною У. Г. А. і, певно цей факт мав добрий вплив на ювилятку в тому напрямі, що вона присвячує свій вільний час українській справі, а особливо родинам наших бувших стрільців, що стали робітниками ріжних фахів. Серед української інтелігенції, зокрема в т. зв. „Українській Громаді" вона причиняється до заснування Жіночої Секції та бере посильну участь майже в усіх імпрезах цього Т-ва, жертвуючи свій час, труд і гроші на загальні цілі. Коли ж між проводом Громади і бувшим стрілецтвом дійшло до розлому, Ювилятка, одна з

перших стає в обороні стрілецтва і ще з більшим завзяттям працює для їх родин. Так, вона закладає низку практичних курсів для жінок стрільців, учить їх вишивок; сама, навчившись української мови, учить її жінок, дітей, знайомить їх з історією українського народу, улаштовує забави для дорослих, вистави для дітей, організує допомогу слабшим родинам, не виключаючи тяжкої фізичної праці, все найшла час і спроможність робити для інших, тих, доля яких їй була близька і через чоловіка і через те, що полюбила наш нарід не менше, як свій, полюбила з усіма його добрими і поганими сторінками: ці перші її захоплювали, а ці другі — старалася по мірі своїх сил усувати. При Т-ві „Єдність" засновує жіночу секцію, що стає дуже важним і практично корисним чинником у діяльности того товариства. В „чесько-українській Єдності" у Брні Ювилятка, як секретарка цього Товариства дала також чимало корисної праці; в Т-ві Просвіта виконує функції скарбника... Для дитячих імпрез сама перекладає деякі твори українських авторів на чеську мову і навпаки — чеські твори на українську.

В приватному житті — дім панства Сигеричів завжди був відчинений для кожного, хто безкомпромісово деклярував себе українцем. Як бездітні, вони дали притулок і змогу закінчити високу освіту аж шістьом студентам; самі нераз відмовляли собі і найнеобхідніших річей аби тільки мати змогу допомогти та бути корисним іншим. Без перебільшення мусимо на цьому місці сказати, що панство Сигеричі — це наші меценати „Богом дані". З їхньої гостинної хати, неодин з наших інтелігентів виніс чимало прегарних вражінь і спомнинів. Нехай цих пару рядків будуть доказом признання та щирої вдячности нашій Ювилятці та її другові за цих 15 років плідної діяльности для української справи й бажаємо обом здоровля та дальших успіхів у цьому напрямі.

Л. В-ий.

—oo—

На Холмщині.

ЗМІНЯЮТЬ НАЗВИ СІЛ.

Грубешівський староста Ст. Марек видав наказ негайно змінити старі українські назви місцевостей в повіті на нові. І так: село **Берестя** буде називатися відтепер **„Brześć Hrubieszowski"**, **Богородиця** —**„Marszałkowo"**, село **Горинів Руський** переіменовано на **„Dreszerów"**, **Молодятичі** — **„Młodzianowo"** і т. д.

Солтиси згаданих місцевостей дістали від в'йтів наказ перемалювати відповідно до нової номенклятури таблиці на дороговказах, а священикам наказало староство вживати нових назв в актах.

Алькоголь і тютюн спинюють умовий розвиток людини.

Чому закрили українську ґімназію у Кремянці.

Кураторія волинської шкільної округи ще в 1937-ому році вирішила закрити кремянецьку українську ґімназію. Завдяки заходам управи Т-ва ім. Лесі Українки в Українськоі Парл. Репрезентації Волині куратор згодився на те, щоб ґімназія дальше істнувала, але під умовиною, що вона перейде під нагляд Т-ва ім. Лесі Українки, як концесіонера та що впродовж шкільного року рівень навчання піднесеться до того стану, який задовольнятиме кураторію. Не вважаючи на те, що і дирекція ґімназії й управа Т-ва ім. Лесі Українки дбали про те, щоб рівень ґімназії був відповідний, кураторія заявила, що рівень навчання незадовільний і тому вирішила ґімназію закрити. Управа Т-ва ім. Лесі Українки дістала про те письменне повідомлення 7-го липня ц. р.

У звязку з цим управа Т-ва вислала 19-го липня ц. р. відклик до міністерства освіти та передала воєводі меморіял, в якому підкреслила конечність істнування української ґімназії в Кремянці і її значіння для українського громадянства. Голова Т-ва ім. Лесі Українки, сен. Маслов був у цій справі в куратора й у воєводи, яких просив змінити розпорядок про закриття ґімназії. Крім цього сен. Маслов 22-го і 23-го серпня був у міністерстві освіти, де теж обстоював конечність істнування кремянецької української ґімназії. Сенаторові Маслову відповіли, що справа не вирішена остаточно та що міністерство візьме під увагу всі моменти, які подала управа Т-ва ім. Лесі Українки й Українська Парляментарна Репрезентація Волині, що теж вислала меморіял до міністерства освіти.

Крім цього й українське громадянство Кремянця робило спеціяльні заходи в кураторії і міністерстві.

—^—

З польської преси.

Проти „баранячого гону“.

„ПОЛІТИКА“ ПРО СТАНОВИЩЕ ЛЬВІВСЬКОГО УРЯДОВОГО ОРГАНУ В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ.

В „Політиці“ (ч. 21. з 10-го вересня ц. р.) в рубриці „Зигзаком через пресу“ п. Фр. Червіський пише:

„Львівський терен — якщо йде про урядову пресу — найбільш забагнений з усіх. Як відомо, здавен давна є у Львові два ідеольогічні напрями. Ендецький напрям, який змагає до стану безупинної домашньої війни з українцями і державний напрям, який розуміє, що заспокоювання умів тієї дільниці хосенне для Річипосполитої. Головним репрезентантом другого напряму є сьогодні п. воєвода Білик.

„Тимчасом у пресі, орган державного табору, що його осиротили пп. Шталь і Грабик, „Дзеннік Польскі“ суперничить в біольоґічному націоналізмі й шовінізмі з ендецькою пресою і не минає ніякої нагоди, щоб не побуджувати польської людности проти українців та не провокувати української людности. І це має бути орган державної адміністрації, що виходить за гроші уряду.

„Переважна частина інтелектуальної еліти Львова, з більшістю університетських кол у проводі, сьогодні рішуче противиться політиці, яку обстоюють люди, що викликуванням нових саботажів і нової пацифікації хочуть здобувати — змилуйся Боже! — голоси для своїх партій. Але терор, що його розводить „ІКЦ“ та львівська ендецька й санаційна преса є того роду, що голоси цих людей взагалі не доходять до прилюдного відома. Характеристичним є факт, що хоч більшість редакторів концерну „Праса Нова“ („Век Нови“, „Експрес Вечорни“) визначається повним зрозумінням для української справи і доскональним ознайомленням з нею, то ці часописи підпадаючи під псевдо-народовий, а в суті речі найшкідливіший для польського народу і держави терор, займають протиукраїнське становище.

„Тому вступом до якоїсь нової — цим разом поважної —нормалізації повинно бути доручення „Дзенніка Польского“ людям відважним, що вміли би протиставитися баранячому гонові. Такою ґрупою є нині у Львові передовсім Клюб Асистентів і Доцентів У. Я. К. радше з лівими тенденціями, але зі здоровими поглядами на національні справи“...

В наших оглядах польської преси ми неraз підкреслювали, що „Дзеннік Польскі“ просто зі шкіри вискакує, щоб перелицитовуватися з ендецьким „Словом Народовим“ у протиукраїнській нагінці. Бачимо тепер, що це не тільки наше спостереження.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Четвер, 13 (1) вересня 1888.

СПРАВА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИХ СВЯТ.

„У вересні 1884 р. сойм передав краєвому виділові петиції польських шовіністів, що домагалися скасування руських свят і доручив порозумітися з урядом та консисторіями, справу розслідити і предложити соймові відповідні внески.

„З відповідей від консисторій Східної Галичини тільки одна, латинська в Перемишлі, в довгім меморіялі завзято домагалася зрівняння календарів і скасування руських свят — „тего балясту“, як їх назвала. Львівська латинська консисторія висказалась трохи оглядніше, бо хоча в принципі була прихильна скасуванню руських свят, то все-ж бачила труднощі в переведенні тієї справи доти, доки оба календарі не будуть зрівняні.

„Проти касування руських свят і зрівняння календарів висказались: львівська руська митрополича консисторія, перемиська руська епископська консисторія і львівська вірменська...

„Вірменська консисторія заявила рішуче, що „по зрілій розвазі має найсовісніше пересвідчення і раду — зовсім не торкати тієї справи, а це головно з тієї причини, щоб не підкладати нового вогню до роздрення і завзятої боротьби обох братніх народів і не викликувати нових скарг русинів на немов намірений новий гнет їх національности, тимбільше, що ця справа належить не до компетенції світської влади, але до духовної“.

„ДЗВІН МАВ РУСЬКИЙ ГОЛОС“.

В новинці п. н. „Новий єзуїтський винахід“ — „Діло“ писало: „Як нас повідомляють з Долинщини, ново-поставлений лат. парох у Велдіжі, кс. Боснацький, що був вісім літ у єзуїтів, а тепер як парох у Велдіжі, заводить там усі порядки тих патрів, зробив дуже цікавий винахід. Ото дзвонар з Калуша, п. Серафин, привіз до Велдіжа дзвін. Той дзвін дуже подобався парохіянам кс. Боснацького, але не подобався йому, а коли парохіяни питали його, чому він не хоче такого доброго дзвона, кс. Боснацький відповів, що — дзвін має руський голос!“

Світовий винахід українського вченого на полі радіольоґії.

Загранична, головно німецька та чеська фахова і щоденна преса, а також і чехословацьке радіо, принесли вістки про світовий винахід нашого хеміка **д-ра П. Пархоменка** на полі радіольоґії.

Рад цей найдорожчий елемент, який недавно був ізольований з уранової руди в Яхимові, завдяки пані Кюрі, і що став у медицині доброділним, особливо в терапії рака, визначається тим, що безперестанно й самовільно розкладається на інші елементи. Щоб дати приклад: в одному ґрамі радія за кожну секунду вибухає 37 міліярдів атомів, які розпадаються на радіову еманацію та гелій. При тому розкладі виділюються три ріжні роди променів.

Радова еманація це ґаз, який по семиступневому розкладі переходить в оливо. Згадана еманація має дуже велике терапевтичне значіння, проте при всіх зусиллях у багатьох учених світового імени, не вдалося знайти форми або сполуки, яка цю еманацію вільно та безперестанно випускала б назверх.

Через те шпиталі і фахівці, які працювали з радом уживали розчинів хльоридів або бромідів раду, а звільнену еманацію висмоктували дуже складними машинами. Ясна річ, що праця була дуже неекономічна і багато цінних розкладових продуктів раду пропадало дурно.

Аж у році 1926-ому проф. д-рові Ганові, директорові державного Радіольоґічного Інституту в Берліні, вдалося вперше перекласти радоактивний елемент на ферріоксид, який, правда, добре еманував, але скоро, так би мовити, старівся, тратив еманаційну силу, а в дуже багатьох випадках, які подає в своїй англійській публікації д-р П. Пархоменко і зовсім не надався до практичного вжитку.

Д-рові П. Пархоменкові вдалося, після кількалітніх студій, винайти цілу низку хемічних комплексів, головно комбінації гидроксидів або оксидів так зв. тяжких ковів з силікатовим гелієм, у яких абсорбована радоактивна сіль або елемент еманує майже в квантитативній кількости і що найважніше — **тривко**.

Контрольні досліди вів спочатку Інститут Вільгельма в Берліні, потім систематично кілька років директор чехословацького Радольоґічного Інституту в Празі, відомий радольоґ, доц. д-р Фр. Беґоунек (знаний з арктичної експедиції на північний бігун ґенерала Нобіле), який свої позитивні спостереження детально оголосив теж в англійській мові.

Практично цей винахід дає можливість перехововувати і великі кванти раду в означеній формі, що не перевищає ваги пів ґрама.

Крім практичного значіння в медицині цей винахід буде мати велике значіння і у добуванні польонія.

Д-рові П. Пархоменкові вдалося і практично застосувати свій винахід при будові спеціяльних апаратів, які при своїй постійній радоактивній активности, відзначаються ще й тим, що їх можна без небезпеки дати і до рук лаїків для лікування питтям, при купелі, інгаляції і т. д.

Ці останні винаходи дають можливість хворим лікуватись радоактивно дома, не виїжджаючи до радоактивних купелів, яких на світі так мало, а лікування, в яких таке дороге.

Особливо Америка рахується з тим, що нові винаходи нашого хеміка д-ра П. Пархоменка матимуть якнайширше застосування у практиці.

Д-р П. Пархоменко родом з Києва, брав участь у відомому бою під Крутами, скінчив фармацевтичний виділ Карлового Університету у Празі, слухав викладів хемії у проф. І. Горбачевського і в Українському Вільному Університеті дістав титул доктора за розвідку з хемії. Тепер він має власну хемічну лябораторію у Празі.

М. Р—невич

—oo—

КЕЙЛЕНК ВІЛЛІ. 12

Швестка.

Накинув плащ с гітарой под полой — дринь
(один раз протяжно)
Тра-та-та-та, та-та-та-та, та-та — дринь
І песнь моя так тіха і сміренна — дринь
Пред алтаром багіні красоти — дринь...

І цю „песнь“ Швестка сумлінно витягнув до кінця, втопивши свій зір у чорну безодню вікна. Там ніби щось ворушиться.

Тимчасом Цар штовхнув стару й прошепотів:

— Чуєш?

— Чую.

— Це клапоухий.

— Дай йому спокій. Трошки поскимлить та й відійде. Не бійсь, учителька не скочить до нього. Не така.

Цар замовк але неспокійно крутився.

Параска душилася в хусточку від сміху із тітки і з Швестки. Тітка грізно махала пальцем і намагалася вже відчинити вікно та намилити нотареві порядно голову, але Параска стримувала її. „Нехай захрипне... І почуємо, що він ще знає...“

Після „плаща“ Швестка знов витер піт і прочистив для чистоти звуку свій ніс. Трошки йому було дивно, що вчителька ніяк не реагує. Пригадав собі Авдотю Елісеєвну в Казані — купецьку доньку, пребагату, препишну в стані і над станом; вона, як лише бувало почула перші звуки його балалайки, зараз вікно тихенько відчинила і хусточкою йому чудово „мах-мах!“

А ця вчителька — якесь зарозуміле; не знати, власне, на що... Сухе і бідне. А він нотар... І собою не поганий.

Він перейшов до найбільше зворушливого:

„Пажалей ти меня, дарагая...“

Якщо й на цю пісню темінь вікна ніяк не зареагує, то чорт з нею, з учителькою!

Саме на найвищій ноті вікно з гуркотом відчинилося, і проти Швестки висунулося якесь незнайоме старе обличчя з досить уїдливим і злим усміхом:

— Це ви, пане, до мене так виспівуєте?

У Швестки нота стала впоперек горла, як вареник, і він поснив. Раптом щось збоку за жоржиною зашелестіло, і майже над його ухом загримів голос Царя:

— А, злодію, то ти до мене по яблука лазиш! — і палицею так угрів Швестку по нозі, саме по кісточці, що в того очах не посиніло, а посіріло, і зразу згадалися футболеві змагання. Струна урвалася, коли Швестка балалайкою зачепив за щось тверде.

— Ох ти, Господи Боже! — затурбувалася тітка.

Тепер просунулась коло неї й Параска.

— Пане Царю, що-ж це ви наробили? Та це-ж пан нотар, а не злодій...

Швестка, що збирався саме чкурнути десь між дерева, примушений був надати обличчю вираз образи. Одначе не знав, що казати.

А Цар згинався майже вдвоє, перепрошуючи:

— Вибачте, пане нотарю! Якби я був бодай догадувався! Правду кажуть: серцю не потураєш. Чи не вдарив я вас, бо я так лише хотів налякати. — Ну, дивіться, яке нещастя!...

— Ні, нічого, не вдарили... Нічого не сталося. Хотів я трохи пожартувати... Місяць дуже світить...

Цар потвердив: „Дійсно, місяць добре світить“.

І тітка також висловила свій погляд, що місяць світить дуже сильно.

Після цього Швестці нічого іншого не залишалося, як побажати всім спокійної ночі і пошкандибати, міцно сціпивши зуби, додому. Хвіртку він ішов нормально, а за хвірткою кроків за десять він почав потроху стогнати і скаржитись.

Три дні Швестка до кісточки взагалі не міг доторкнутися, а два тижні доторкався дуже обережно. Кожного разу він присягав помсту Параску і расці. Носив він тепер на одній нозі черевик, а на другій мягку папучу продукції Баті; спирався на палицю. Аж тепер він виглядав на справжнього інваліда.

(Далі буде)

Сторінка без політики.

Конкурс, якого ніхто не виграв.

Ріжного роду факіри, ворожбити й „метапсихіки" залюбки чваняться сьогодні, що відгадування думок, чи чогось іншого в цьому роді — це для них наче хліб із маслом, просто дитячі іграшки. Перший-ліпший „професор окультистичних наук", що дбає про свою добру славу каже, що відгадати зміст запечатаного листа — це для нього така дрібниця, що не коштує навіть труду добрих двох хвилин.

Та життя жорстоке й любить собі закпити нераз із таких чваньків.

Ось уже майже два місяці тому якийсь Р. В. Бетом із Ню-Йорку пригадав у тамошніх часописах, що він визначив ще в 1926 р. премію 50.000 долярів тому, хто відгадає, які чотири слова написав він на листку паперу, який відтак замкнув у сталевій коробці.

Оригінальний конкурс забезпечили всіми засобами, щоб йому запевнити якнайбільше чесних умовин. Коробку передали нотареві і зладили при тім відповідний акт. Одначе до цієї пори ніхто не відгадав навіть і двох слів з чотирох, що їх написав Бетом, хоч відповідей прийшло вже більше, як 10.000.

Небавом той конкурс закінчать і здіймуть із коробки всі печатки. Поразка ріжношерстних ворожбитів буде ясна і дошкульна.

Годиться при тім згадати, що таку пробу зробив у 1900 р. Авґуст Форель. Правда, премія була багато скромніша, одначе кілька тисяч швайцарських франків давало на ті часи таки доволі гарну сумку. Форель зложив речення з десяти слів, при чому він сам, як психіятр був сильно зацікавлений у ході конкурсу. Та й тоді вислід був невдачний.

Отруїла 100 людей.

У головній вязниці американського стейту Масачузет померла у 81-ім році життя арештантка Джін Топан, яка, по її власних словах, **отруїла у своїм житті сто людей.** Її судили, одначе признали нервово хорою і таким чином кару смерти заміняли їй на досмертну вязницю.

Джін Топан прийшла на працю у лічницю в Масачузет у 1892 р. За 15 літ свого побуту там, виправила вона на той світ більше, як 30 люда. Вона призналася згодом на слідстві, що давала теж отруту у малих пайках теж іншим пацієнтам, яких доглядала по домах, щоб продовжити свій побут у їх домі. В загальному

число її жертв не менше сотні. Підчас процесу отруйниця не могла собі вже навіть пригадати їх імен.

Усі злочини проминали їй безкарно аж до тієї пори, коли в одній родині умерло, одно за одним аж четверо людей. Їх усіх доглядала Джін. Поліція почала слідство й у висліді арештували доглядачку.

На запит судді, чому вона давала отруту своїм пацієнтам, Джін відповіла:

— Просто так собі. Мені цікаво було побачити, як вони вмирають.

Гаряча любов серед вічних ледів.

З Арктік Бай (Аляска) наспіли вістки про дуже романтичну історію яка трапилася в цих околицях вічних ледів і снігів.

Якась панна Волес переїхала коло 10.000 кілометрів, щоб повінчатися зі своїм нареченим, управителем відділу великої торговельної фірми Гудсон-Бай-Компані, у місцевості віддаленій 600 км. на північ від підбігунового кола. Заручини відбулися при допомозі розмов на радіових апаратах Морзе. Панна Волес побачила свого судженого перший раз щойно кілька днів перед вінчанням. Як повідомляють американські часописи, молоді люди припали собі взаїмно до вподоби. Два дні після приїзду панни Волес урядовець Злучених Держав, який перебуває в цій місцевости, повінчав їх.

ВЕСЕЛЕ

ВОНА ЦЕ ДОБРЕ ЗНАЄ.

— Чому твоя жінка така лиха на твою нову стенотипістку?

— Бо вона давніше була моєю стенотипісткою.

ЦІКАВИЙ.

— Ну, я вже маю вкінці досить твоїх дурних питань — каже гнівно батько.

— Ще лиш один одніський запит, татусю, — просить цікавий хлопчище.

Батько щось заворкотів крізь зуби наче погодився. А синок відразу:

— Татусю, а хто поховає останнього чоловіка, коли він умре?

ШЕХЕРИЗАДА НА НИНІШНИЙ РАХУНОК.

— Тисячу й одну ніч оповідала Шехерезада каліфові байки.

— Ну, то вони мусіли відтак дістати солений рахунок за світло.

Кістяки зперед 200 міліонів літ.

Відомий у Полудневій Африці ґеольоґ і палеонтольоґ професор Діксей зробив підчас розшуків у Родезії незвичайно сензаційні відкриття.

Професор Діксей викопав скаменілі кістяки звірят, які на його думку жили ще перед 200 міліонами літ і належать до зовсім невідомих родів.

Згодом проф. Діксей знайшов людські цвинтарища, що походять зперд кількох тисяч літ, в яких ховали людей невідомої раси. У гробницях лежали ріжнородні прилади і зброя, що доказувало, що їх власники були вже на доволі високім культурнім рівні.

Проф. Діксей відкрив теж у пустині кілька цікавих святинь і палат, що мають сильне пятно фенікійської архітектури.

Найґарніші й розмірно найкраще збережені руїни святині знайшов професор у дуже невеликій віддалі, бо всього 25 км. від міста Вікторія. Це святиня побудована з величезних ґранітових каменюк. Ті каменюки не були нічим споєні, лиш так докладно дібрані, що творять незвичайно сильні стіни. Святиня обведена оборонним муром, при якому є кілька веж-башт.

Ця святиня — як здогадується проф. Діксей, була присвячена фенікійській богині Таніт.

——o——

Ловецькі рекорди.

На початок ловецького сезону в Льондоні вийшла книжка під наголовком „Рекорди ловів і стріляння". На обгортці змальована постать св. Губерта, патрона ловців та ловецтва.

Між замітними мисливими був предок льорда Грея, який убив 500.316 звірят, у тому числі 200.000 фазанів. Він з одинаковою енергією та охотою полював на бекасів і на... носорожців.

Джонатан Гельфорт прославився тим, що сімома вистрілами з кріса убив 59 білих перепелиць. Сер Готфрід Мільбенх має знову світовий рекорд у винищуванні яструбів. Він убив за 23 хвилини 190 яструбів. Інший анґлієць із професії лісничий убив 126 тетеревів.

Ще цікавіші цифри, що торкаються великих ловів. У маєтку Аверсперг (Чехія) напередодні виповідження світової війни, 4.000 перепелиць стратило життя підчас ловів, що їх уладили для гостей дідича.

На початку цього століття, в Кальдероні (Еспанія) відбулися масові лови на дикі качки. У тих ловах брало участь більше як 3.000 люда, які постріляли 22.000 птахів.

Зовсім недавно в державних маєтках Грас-Сесловіцах (Моравія) президент Бенеш уладив лови в честь румунського короля Карла та його сина, воєводи Михайла. Лови тривали два дні. Десятьох мисливих убило 4.217 звірят, в тому 3.800 фазанів, 300 заяців і 100 з чимось перепелиць.

Один лиш румунський король убив 1.405 звірят, з того 900 у другий день ловів. Воєвода Михайло виявився ненайгіршим суперником батька і вбив 1243 звірят.

Важко жити популярним людям.

Ліндберґ не може нахвалитися Анґлії, яка йому з усіх держав найбільше припала до вподоби.

Так написав у часописах, на підставі оповідання самого Ліндберґа, його приятель д-р Мер.

Ліндберґові вже віддавна давалася добре у знаки популярність. Після відомої траґедії з сином вона стала нестерпна. Ліндберґ став нервовий, недовірчивий і думав лиш про одно: щоб його залишили у спокою, щоб його ніхто не мучив ріжними запитами та проханнями за автографами.

В Америці важко було цього добитися. Вистарчало Ліндберґові зявитися в першім-ліпшім місті, щоб негайно довкола нього зібралася юрба. Рятуватися від настирливости юрби він міг лиш утечею.

В Европі ситуація трохи покращала, але й тут не довго вдавалося йому вдержати „інкоґніто". Він виїхав до Анґлії.

На летовищі у Кройдоні стрінула його обслуга летовища незвичайно ввічливо, але без такого „бокселя", як сам Ліндберґ про це оповідав.

Коли Ліндберґ переодягнувся, звернувся він до одного зі службовиків із проханням віділати його речі на відповідну адресу — до одної з льондонських гостинниць. Службовик вислухав прохання, приложив руку до дашка і спокійно запитав: — Ваше прізвище сер?

— Перший раз від десяти літ мене запитали, як я називаюся — крикнув захоплений Ліндбер. — Адже він знав, хто я, він був попереджений про мій приїзд, одначе заки я йому не сказав, хто я, то я був для нього X, невідомий. Тут можна справді жити.

Смерть найкращого голівудського характеризатора.

У Голівуді помер Макс Фактор, цар і бог у ділянці характеризації, диктатор у ділянці жіночої краси й „сексапілю".

Французькі акторки, які перебували в Каліфорнії, оповідають, що його вплив і влада була просто необмежена. Макс Фактор міг проголосити якунебудь красуню „зовсім нефотоґенічною", міг знищити чиюнебудь карієру. На щастя, всі признають, що він був рішуче безстороній.

Фактор довго простудійовував лице актора, чи акторки, оглядав його з усіх боків, дивився у дзеркало, відходив, наближався, робив собі якісь рисунки і щойно тоді „творив". Вислідн його праці вже не підпадали критиці.

Він завів моду вискубувати брови, що розгалужувалися нерівно, він почав перший малювати рісниці, він навчив мастити перед знимкою зуби якоюсь сріблистою мастею, що давала „блискучу усмішку".

Макс Фактор чванився залюбки титулом „першого ґрімера імператорських театрів у Петербурзі". Багато московських акторок та балетниць-еміґранток справді памятає його ще з тих часів, коли він не вискубував ще брів і не посріблював зубів.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

IV. Краєві сокільські спортові змагання.

Як відомо, у пятницю 9. ц. м. почалися у Львові IV. краєві Сокільські Спортові Змагання, до яких у відбиванці, плаванні та легкоатлетиці стануло **250 змагунів і змагунок.** Незвичайно відрадним явищем був старт сільських змагунів і змагунок, які в деяких конкуренціях виявили розмірно добрий рівень.

Відбиванкові змагання відкрив у пятницю 10. ц. м. **начальник** С.-В. побратим Вальчик, витаючи 13 відбиванкових дружин-першунів поодиноких округ.

У висліді змагань, що закінчилися в суботу в полудне, табеля виглядає так:

Побратими:

1) Станиславів	7	12:2	12:2
2) Сокаль	7	12:2	12:3
3) Сокіл IV. (Львів)	7	10:4	11:5
4) Підберізці	7	8:6	8:6
5) Калуш	7	8:6	8:7
6) Збараж	7	4:10	6:10
7) Зборів	7	2:12	3:1[illegible]
8) Камінка Стр.	7	0:14	0:14

Посестри:

1) Мшана	4	8:0	8:2
2) Сокіл-Батько	4	6:2	6:3
3) Сокіл III.	4	4:4	5:4
4) Тернопіль	4	2:6	3:6
5) Сокаль	4	0:8	1:8

На окреме відмічення заслуговує факт, що сільська **дружина** посестер з Мшани стала першуном краєвих змагань.

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ.

До плавацьких змагань стануло 50 змагунів і змагунок, одначе про рівень цих змагань важко говорити, бо деякі сільські змагуни і змагунки не мали просто змоги навчитися якогось стилю й не мали відповідної рутини.

Ці змагання почалися 9. ц. м. в год. 3.30 на ставі Світезь звітом побр. Козачка перед головою С.-В. інж. Хроновятом та заст. гол. інж. Палієм.

Висліди цих змагань такі:

Побратими:

100 м. довільним (стартує 21). — 1) Припхан Ор. (С. Станиславів) 1:25,8; 2) Козачок Ос. (С-Б) 1:40,0; 3) Плис Петро (С. Дрогобич) 1:48,6; 4) Уласевич Кс. (С. Сокаль) 1:54,3; 5) Барицький І. (С. Перемишль) 1:55,0; 6) Рівняк (С. Сокаль) 1:55,8.

100 м. клясичним (стартує 5). — 1) Мельник Андр. (С. IV.) 1:52,6; 2) Кочеваш (Перемишль) 1:57,2; 3) Городецький (Станиславів) 2:02,6; 4) Кліш (Перемишль) 2:02,8.

100 м. горілиць (стартує 7). — 1) Припхан О. (Станиславів) 2:06,8; 2) Гончар Ів. (С. IV.) 2:12,8; 3) Кочеваш (Перемишль) 2:17,4; 4) Джугало (Сокаль) 2:47,0; 5) Тилявський М. (С. IV.) 2:48,6.

400 м. довільним: 1) Припхан (Станиславів) 8:51,2; 2) Кушнір (Мшана) 9.22,6.

200 м. довільним: 1) Припхан (Станисл.) 3:49,8; 2) Дражньовський (С-Б) 4:54,6.

4х50 м. довільним: 1) Львів — 2:29,4; 2) Мшана — 3:50,0; 3) Підгайці — 3:34,0 і Сокаль 3:36,6 здискваліфіковані.

Посестри:

50 м. довільн. (стартує 7). — 1) Дуткевич Орися (С-Б) 1:04,7; 2) Чубатій Ольга (Тернопіль) 1:06,0; 3) Філінська (Тернопіль) 1:08,4; 4) Клос Яросл. (Суд. Вишня) 1:11,0; 5) Барен (Мшана) 1:21,3; 6) Гемська М. (С-Б) 1:28,0.

50 м. клясичним: 1) Дуткевич (С-Б) 1:07,8; 2) Чубатій О. (Тернопіль) 1:09,6.

50 м. горілиць: 1) Чубатій О. (Тернопіль) 1:12,1; 2) Дуткевич (С-Б) 1:18,0.

100 м. довільним: 1) Чубатій (Тернопіль) 2:39,9; 2) Філінська (Терн.) 2:45,6.

3х50 м. змінним: Тернопіль — 3:55,4.

ЛЕГКО-АТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ.

В суботу 10. ц. м. пополудні почалися легкоатлетичні змагання, які тривали суботу й неділю. В год. 3-ій попол. увійшла на площу почесна чета прапорів у супроводі чети зі шаблями. Голова прийняв звіт і дефіляду змагунів та змагунок, після чого м-р Благітка зложив привітання в імени суддейської чети. Від змагунів зложив привітання м-р А. Антонович.

Висліди були такі:

Побратими:

100 м.: 1) Данецький (Станиславів) 12,1; 2) Обухівський (Теребовля); 3) Банах (С-Б).

200 м.: Обухівський (Тереб.) 25,2; 2) Банах; 3) Грабець С-Б.

400 м.: Соколовський С-Б 55,2 (новий рекорд); 2) Залізняк С-Б; 3) Сендзік (Перемишль)

800 м.: 1) Соколовський С-Б 2,09

800 м.: 1) Соколовський С-Б 2,09,8; 2) Залізняк; 3) Сендзік.

1.500 м.: 1) Залізняк С-Б 4,36,2; 2) Тютько Андрій (Гаї к. Львова) 4,39,8; 3) Соколовський.

5.000 м.: 1) Варцаба 17,12,4; 2) Гриців Ст. (Мшана к. Львова; 3) Матвійчук С-Б.

4х100 м.: 1) Сокіл-Батько 49,6; 2) Перемишль 51,0; 3) Сокаль 52,0.

Олімпійські гінці: 1) Сокіл-Батько 2,51,2; 2) Перемишль; 3) Мшана.

Диск: 1) Семенюк С-Б 28,36 м.; 2) Семків С-Б; 3) Ґлова С-III.

Ратище: 1) Чехут 45,33; 2) Семенюк; 3) Паюк (Підберізці).

Куля: 1) Семенюк С-Б 12,12 м.; 2) Данчевський С-Б; 3) Семків.

Скок увисочінь: 1) Войтович (Перемишль) 1,67 м.; 2) Кочій С-Б); 3) Козачок.

Скок удовжінь: Чехут С-Б 6,05,5 м.; 2) Грабець С-Б; 3) Войтович.

Трискок: 1) Ґлова С. III. 11,96 м.; 2) Кочій С-Б; 3) Залевський.

Жердка: 1,18 м.; 2) Козачок; 3) Чехут.

Посестри:

60 м.: 1) Кобзар С-Б 8,7; 2) Зачкевич С-Б; 3) Хм[illegible] — Тернопіль і Гнатейко С. III.

100 м.: 1) Зачкевич 15,7; 2) Качмар — Гнатковичі; 3) Юськевич — Тернопіль. Поза конкурсом Кобзар [illegible]

200 м.: 1) Кобзар 30,2; 2) Юськевич; 3) Хміль.

800 м.: 1) Качмар — Гнатковичі 2,54,0 (кращий [illegible] від сок. рекорду; 2) Змрочок — Тернопіль.

4х60 м.: 1) С-Б 36,9; 2) Тернопіль; 3) Сокаль.

Скок увисочінь: 1) Кобзар 1,37 м.; 2) Зачкевич; 3) Качмар.

Скок удовжінь: 1) Кобзар 4,75; 2) Зачкевич; 3) Гнатейко.

Диск: 1) Кобзар 23,35 м.; 2) Кашубинська — Сокаль; 3) Зачкевич.

Ратище: 1) Зачкевич С-Б 20,21 м.; 2) Чубатій О. — Тернопіль; 3) Гемська С-Б.

Куля: 1) Капустяк С. III. 8,36 м.; 2) Кобзар; 3) Кашубинська.

Гінці 200+100+75+60: 1) С-Б; 1,10,8; 2) Тернопіль.

Висліди, зважаючи на участь змагунів села і дошкульний вітер збоку, доволі добрі. Пізною вечірньою порою закінчилися сокільські ігрища.

Видців понад 1.000.

ОКРУЖНА ЛІГА.

Україна - Польонія 3:3 (2:1).

Що значить легковаження противника, доказали найкраще недільні змагання України з перемиською Польонією. Україна сподівалася, що Польонія після програної з Короною 0:6 буде преспокійно на грищі стояти й дивитися як напад України стріляє ґолі. Польонія заграла д. жертвенно і зробила дружині чорно-червоних неприємну несподіванку. Цим разом військова лінія дружини чорно-червоних не вдоволила. В нападі грало лиш двох змагунів Скоцень і Богурат. Данів на лівім крайнику найслабший. Поміч — це лиш тінь цієї самої лінії з перед тижня. Офензивно заграла вона зовсім добре, але дефензивно — жах! Залога теж не певна. Босий завинив двоє воріт. Крім того став він якийсь непевний у рухах. Думаємо, що у другій половині повинен був його заступити Ґнура.

Польонія грала у зміненому складі, який вийшов їй на користь. Її напад, хоч не блестів препиняними комбінаціями, всеж таки завдавав чимало клопотів заложникам України. Проте найкращою частиною Польонії була поміч. Добре теж списалася залога й молодий воротар.

Обі дружини ґрали в таких складах:

Україна: Босий, Воробець. Міхальош; Підліський, Каратницький, Романець; Данів, Богурат, Петр[illegible] Скоцень, Магоцький.

Польонія: Корн, Конський, Білян, Ґловац, [illegible]ський, Дутко; Подвишинський, Зелінський, Корпак, Кнот, Слиш.

Ворота для України здобув усі Скоцень (теж [illegible]) для Польонії Подвишинський, Кнот і Корпак.

Суддював наскрізь обєктивно п. Стшелецький. [illegible] культурну поведінку деякої частини публики супроти судді ще раз мусимо гостро напятнувати. [illegible] крикливі фанатики і при тім повні ляіки хочуть [illegible] вести до цього, щоб добрі судді відмовлялися від [illegible]дення змагань України? Замість вигукувати на [illegible] краще було підганяти оклинами дружину Укра[illegible]

Видців понад 2.000.

Сян - Ресовія 2:1 (1:1).

Нарешті Сян здобув два конче потрібні пункти і то на дружині, яка не легко позбувається пунктів. Спершу переважала Ресовія, відтак гра вирівнялася. У другій половині спершу переважав Сян, одначе після здобуття других воріт обмежувався уже лиш до вдержання висліду, що при мудрій оборонній тактиці теж удалося. Сян виграв заслужено, бо грав твердше від Ресовії та амбітніше. В Сяні приємно розчарував на середині молодий Онисим (з юніорів), який зовсім добрé заступив Федоровича. Зовсім добре теж грали оба бічні помічники і поміч була далі найкращою частиною дружини. В нападі найкращий Турко, який, здається, вертається вже до форми. Незле грав на правому лучнику Статник, зваживши його довшу перерву та недостачу тренінгу. Із крайників кращий Модницький. В обороні лиш Побідинський вдоволив. Замість Лозинського, який розбився нещасливо на попередніх змаганнях грав Нижанківський II і треба признати, що так [illegible] ступив якслід Лозинського.

В Ресовії найкраще грали заложники, воротар [illegible] бічні помічники.

Обі дружини грали в таких складах: **Сян:** [illegible]ківський II, Медвідь, Побідинський; Ходечь, [illegible] Неофіта; Нижанківський І, Статник, Турко, Бут[illegible] [illegible]дницький. **Ресовія:** Сапецький, Брудек, Клюз; [illegible] Рібенбавер, Дильонг; Ґросман, Калемба, Врубель, [illegible]тельніцький, Бохня.

Ворота для Сяну здобув Турко, для Ресовії [illegible]віцький.

Судди п. Пшибильський. Видців к. 2000.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Погонь І Б. — Корона 2:0 (1:0).** Ворота для Погоні здобули: Шмид із карного та Дрегер. Суддював п. Савіцький.

СТРИЙ. **Гасмонея — Погонь 2:1 (1:0).** Змагання перервали 6 хв. перед кінцем з причини темноти. Ворота для Гасмонеї здобули: Геніг із карного та Вольфшталь, для Погоні Гофман. Судди п. Ґловач.

ДРОГОБИЧ. **Юнак — Чорні 3:2 (2:2).** Дуже заваті змагання, при чому Чорні мали більше з гри і при стані 3:2 не використали карного. Ворота для Юнака здобули: Шевчик, Маковецький і Гемерлінг із карного, для Чорних Журковський і Терес.

ЯРОСЛАВ. **ВКС — Лехія 2:1 (2:0).** Ворота для В. К. С-у здобули: Міхалік із вільного і Лепек, для Лехії Книжницький. Судди п. Драбіковський.

—o—

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ЛЬВІВ: **Польонія (Варшава) — Погонь** 3:1 (2:1). Сенсаційна програна Погоні на власнім грищі.

ВИЛЬНО. **Краковія — Сьміґли 3:1.**

ВАРШАВА. **Рух — Варшавянка 4:1**

ХОЖІВ. **АКС — ЛКС 3:2 (2:1).**

КРАКІВ. **Вавеля — Висла 7:5 (4:2).**

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1) Юнак	4	7	10:4
2) Лехія	5	7	9:4
3) В. К. С.	4	6	13:4
4) Корона	5	6	12:12
5) Україна	4	5	13:8
6) Погонь І. Б.	4	4	11:11
7) Гасмонея	4	4	8:8
8) Ресовія	5	4	10:12
9) Польонія	5	4	8:13
10) Р. К. С.	4	3	5:4
11) Чорні	3	2	6:8
12) Погонь (Стр.)	4	2	10:12
13) Сян	5	2	8:17

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖ. ЛІГИ.

КАТОВИЦІ. **Гарбарня — Шлеськ 2:1 (2:1).**

ЛОДЗЬ. **Уніон Турінг — ПКС 2:0 (1:0).**

В табелі веде Гарбарня перед Уніон-Турінг[illegible]

ІНШІ ВИСЛІДИ.

САМБІР. **Стшелец (Борислав) — Дністер** [illegible] Мистецтво А-кляси. Дністер виступив у сильно[illegible] [illegible]левому складі, без Яланіса, Кравса й Лев[illegible]

[illegible] дали Ваківський і Шпитько у по[illegible] та Марчук в обороні.

Дністер II — Корона III 2:2 (1:0).

СТАНИСЛАВІВ. **Пролом — Станиславовія 1:1 (0:1).** [illegible] Бялкова. Під час змагань падав дощ, який у[illegible] [illegible] гру. Пролом увесь час натискав. Станисла[illegible] обмежувалися тільки до випадів, в яких один за[illegible] здобуттям воріт. Для Пролому вирівняв при[illegible] II половини Уровкий. Суддював бездоганно п. Ти[illegible].

ЛЬВІВ. **Степ — Ляхи 7:0 (1:0).** Ляхи дуже слаба [illegible] не була вінним противником. Ворота для [illegible] здобув Осліп 3, Грищак 2, Панчишин і Костів із [illegible] Мист. Щелков.

ЛЬВІВ. **Гутнічанка — Луг 5:2 (2:1).** В мистецтвах [illegible] Луг програв на чужім грищі з Гутнічанкою, [illegible] грала з бравурою.

ЖОВКВА. **Стріла — Нордія 3:0 (1:0).** Ворота для [illegible] здобули: Гдуля 2 і Стецкевич.

ТЕРНОПІЛЬ. **Поділля — Спарта (Теребовля) 1:1** [illegible] Мистецтва А-хлоп.

НАДВІРНА. **Бескид — Прут 4:3.** Товариські зма[illegible]. Дуже амбітна гра обох дружин.

ЮНІОРИ.

Україна — Лехія 3:3 (1:2). Гарна постава юніорів [illegible], для яких ворота здобули: Зубач 2, Кульчиць[illegible]. Добре грали у дружині чорно-червоних Мельник [illegible], Зубач у нападі та Король у помочі.

ТЕРНОПІЛЬ. **Поділля — Спарта 2:0.**

МІТРОПА.

БУДАПЕШТ. **Славія — Ференцварош 2:0.** Несподі[illegible] перемога Славії на чужому грищі. Воріт Славії [illegible] добре Бокшай.

ЧЕСЬКА ЛІГА.

[illegible] — Лібень 3:1; Спарта — Наход 4:2; Кладно — [illegible] 1:1; Пардубіце — Пльзень 2:1; Братіслава — [illegible] Жилов перервали при стані 2:1.

Б О К С.

УКРАЇНА — Р[illegible]Д 8:6.

Боксерська стріча наших боксерів закінчилася їх [illegible] перемогою. Найкраще випали в Україні [illegible], Пашин, Рудницький і Помірко. Технічні висл[illegible] такі:

[illegible] вага: Копак (У) - Бра[illegible] (Р); стріча поза [illegible], яка закінчилася перемогою Бра[illegible] на п-кти.

[illegible] вага: Тимьо (У) [illegible]рав заслужено на пунк[illegible] з [illegible]. Тимьові [illegible] дати [illegible].

[illegible] вага: Шолдра (У) програв незаслужено на [illegible] з відомим боксером Бар Кохба Гравером. Шол[illegible] рунди мав вирішений вислід.

[illegible] вага: Рудницький (У) наче на проході випунк[illegible] Гасюта (Р).

[illegible] вага: Осуддлик (У) бив дві рунди Айзена (Р), [illegible] фавлами і вкінці рінговий суддя його [illegible].

[illegible] вага: Едельман (Р) виграв на пункти з [illegible], по якому слідно довшу перерву. Радимо [illegible] „не ловити дві сороки за хвіст", бо не бу[illegible] добрим боксером, ні добрим наколесником.

[illegible] у середній вазі не мав противника і тієї ва[illegible] до загального висліду.

[illegible] вага: Пашин (У) випунктував твердого [illegible] Штраса (Р). Штрас мав лише у другій [illegible]. У І і ІІ. сильно переважав Пашин.

[illegible] вага: Помірко відразу накинув шалене тем[illegible] безупинним барабанними ударами жидів[illegible] Морера, який зовсім несподіваний і „збит[illegible]" при кінці другої рунди піддався.

[illegible] НАКОЛЕСНИЦЬКИЙ БІГ ЗА ЧАШУ „ДІЛА".

[illegible] біг за чашу „Діла" на трасі Львів-[illegible] (90 км.) та біг за чашу Стефановича від[illegible] в неділю 18. ц. м. Старт відбудеться в год. 8. [illegible] Чорних. В обох бігах беруть участь [illegible] українських спортових товариств та інші у[illegible] без клюбової приналежности. [illegible] бігу С. Т. Україна взиває до якнайбільшої [illegible] був справді масовий. Для всіх учасни[illegible] про відповідні нагороди, що [illegible] українські фірми та установи. [illegible] до цього бігу можна кожного дня, [illegible] в домівці С. Т. Україна (Са[illegible] 1—9.

[illegible] НАКОЛЕСНИЦЬКИЙ БІГ ЗА ЧАШУ С[illegible]ІДНИХ ТОРГІВ

[illegible] (на просторі 100 км.) відбувся [illegible] біг за чашу Східних Торгів. Шоб не [illegible], [illegible] несподіванка, що [illegible] подбали, щоб у [illegible] участь найкращі польські нако[illegible] і Варшави, Лодзі і Любліна. [illegible] здобув рутинований варшав[illegible] Нєстрала (Сирена, Варшава). [illegible] із львівських змагунів [illegible] 3.22.06, залишаючи за собою Бабія [illegible] (Сянок), Войгебане[illegible] (Варшава Юд) та інших.

НИНІ АТЛЯНТИК

Могутня обичаєва фільма на основі голосної повісти Гуго Бетавера „Ді фройдльозе Ґасе" реж. Андре Гугона п. н.

Вулиця гріху

(Під фальшивим прізвищем).

У головних ролях 3 зорі екрану: Діта Парльо, Альберт Прежан і Інкішінов. Вільні білети вступу та зн[и]жки до відкликання неважні. —

НОВИНКИ.

— **Магазин постелі Р. Джала** — Львів, Хорущини 5, поручає ковдри, матраци — перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає пір'я до прання. Тел. 294-81 1186 —100

— **З якнайкращих шкірок футро** — поручає і виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік основ. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. І. пов., телефон 254-46. 1430 [illegible]—?

— **Контакт** зі світом удержите, коли будете слухати радієвих передач із радіо-приймачів найстаршої української фабрики батерійних радіоприймачів Екомп, Львів, ул. Сикстуська 29, тел. 203-30. 1639 1-?

— **Конфіската „Діла".** Недільне (201) число „Діла" підпало конфіскаті за один уступ з резолюцій Головної Управи Волинського Українського Обєднання про актуальні справи на Волині.

— **Листування Лесі Українки з Й. Маковеєм.** Накладом Видавничої Кооперативи „Хортиця" у Львові появилася цими днями книжка **Василя Сімовича „Листування Лесі Українки з Й. Маковеєм,** із додатком листів Олени Пчілки та власних споминів про побут Лесі Українки в Чернівцях". Книжка вийшла з приводу 25-ліття смерти Лесі Українки. Про неї в нас появиться незабаром окрема замітка, покищо подаємо згадку про її появу.

— **Опера „Весняна казка" до слів Олеся.** Часопис „Український Тиждень" довідується, що в Парижі композитор Євсевський закінчує свою оперу „Весняна казка" до слів Олеся. Ця опера має багато характеристичних українських ознак. Її автор глибоко захоплений творчістю поета та вдатно віднайшов музичні вислови для передачі його твору.

— **Успіх українця-шахіста.** Як відомо у літі ц. р. відбувся у Празі конкурс за найкращу шахову партію під назвою „Шаховий тиждень". З понад 100 партій нагороджено 26 найкращих. Українець В. Бачинський дістав четверту нагороду — цінну книгу. Успіх його гри полягає на енергійним та послідовним нападі.

— **Музичні твори до слів Т. Шевченка.** Державне видавництво „Мистецтво" з нагоди 125-ліття народин великого українського поета Т. Шевченка готує до друку низку музичних творів клясиків і сучасних радянських композиторів, написаних до слів Шевченка.

— **Історія чехів на Волині.** Управа Чеської Шкільної Матиці в Луцьку на пропозицію власника пивовару Йосифа Малинського рішила видрукувати історію чехів на Волині, написання якої доручено інж. А. Кноткові, співробітникові праского щоденника „Народні Лісти". На чолі акції є учитель зі Строклова — Кршивка. Історія обійме понад 300 осідків чехів на Волині.

— **Вечірні курси книговодів.** Союз книговодів у Львові уладжує в половині жовтня ц. р. вечірні курси для книговодів. Курси будуть тревати до червня 1939 року. Зголошення приймає вже тепер бюро союзу при вул. Бурлярда ч. 5. м. 99 від год. 10 до 11-ої.

— **Страшна мотоциклево-самоходова катастрофа** трапилася в суботу 10. ц. м. пополудні на стрийському шляху 8 км. за Львовом. До Дрогобича вертався мотоциклем суддя Христоф Дуркалец разом зі своєю дружиною Янiною і 17-літнім сином Збігневом. Суддя їхав мотоциклем з причіпкою зі швидкістю 70 км. на годину. Коло Сокільник хотів суддя виминути куряву пороху і звернув мотоцикль на лівий бік шляху. Саме в цій хвилині мотоцикль зударився з вантажним автом, що їхало зі Стрия до Львова. Сила зудару була така велика, що суддя та його жінка згинули негайно, а важко ранений син помер по кількох хвилинах. Слідство виявило, що до катастрофи дійшло з вини судді, який їхав неправильно лівим боком шляху і тому зударився з вантажним автом, що їхало правильно правим боком. Шофер авта Давідсон запримітив мотоцикль в останній хвилині і хотів стримати авто. Те саме хотів зробити суддя з мотоциклем, але було вже запізно і дійшло до страшного зудару. При житті залишився 19-літній син Маріян, урядовець Польміну, бо не скористав з нагоди і не поїхав з батьками до Львова, щоб оглянути Східні Торги. В понеділок передполуднем відбулася секція тіла вбитих.

— **Львівська хроніка.** В суботу 10. ц. м. вечором Вікторія Соболевська (вул. Львівських Дітей ч. 36) повідомила поліцію, що її чоловік Петро намагався знасилувати 12-літню вихованку Яніну Б., до чого вона не допустила. Тоді чоловік загрозив своїй жінці смертю і знищив помешкання. На двох поліцаїв, які прийшли за Соболевським, відомим злодієм та авантурником, посипалося вугілля та інші предмети. Щойно на відгомін стрілів Соболевський присмирнів і помандрував до арешту. — При вул. св. Софії таксівка наїхала в неділю 11. ц. м. на мотоцикль Мехля Етінгера зі Золочева і легко зранила товаришку Етінгера Фанцю Кагане.

— **Таємничий напад.** У селі Сулятичах ж. Журавна в ночі з 10. на 11. ц. м. коло год. 11.30 вечором вертався по виплаті зі станиці Р. М. кружлівкар Антін Головкевич, 30-літній господар. Майже біля його хати якийсь невідомий драб так потягнув його якимсь залізом по голові, що Головкевич упав непритомний. На крик жінки збіглись сусіди і ствердили тяжке заломання черепу. Негайно вранці дирекція Р. М. з Журавна прислала по нещасного Головкевича своє авто, що відвезло його до Стрия до шпиталю. Цей напад для всіх є дуже загадочний, бо Головкевич є дуже спокійної вдачі, хоч є свідомим українцем.

— **Крав для жидівки.** Великий сором зробив молодий і свідомий наш парубок зі Старого Села б. Журавна Дмитро Салій, який довший час крав гроші в мясарській крамниці в Журавні, отвираючи її в ночі при допомозі доробленого ключа. Гроші чи пак усякі куплені за них дурниці віддавав одній жидівочці зі Журавна, в якій залюбився на смерть. В ночі 10. ц. м. власник мясарні засівся і зловив Дмитруня на горячому вчинку та віддав його в руки поліції. Вранці 11. ц. м. арештованого Салія відвезли до Стрия, а жидівочку по 24 годинах випустили на волю.

ПРИГАДУЄМО ВП. Передплатникам, що наше конто П. К. О. ч. 143322 є замкнене, тому просимо складанки з тим числом знищити, а посилати передплату тільки на число ПКО 504.060. 1—3

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішнім тягненні Держ. Кляс. Льотерії впали такі більші виграші: 10.000 зол. на ч. 1648 18777 43731 77418 116196 5.000 зол. на ч. 1314 5736 11035 50890. 2.000 зол. на ч. 5571 9769 16590 18523 18919 23221 33346 34329 34931 37329 46031 73324 75421 86155 102957 131438 137917 139558 154754 155759. 1.000 зол. на ч. 2082 4093 6407 10362 18919 44144 45035 62472 60230 66404 68974 70924 82790 84253 99102 101846 118776 144000 146380 151735 153323 156276.

— **Страшне вбивство матері** трапилося в Чорнолозах коло Рівного. Владислав Мудраха, ученик IV. кл. російської рівенської гімназії, син б. полковника царської армії, вбив свою матір. Між його батьками були від довшого часу великі непорозуміння і батько жив з матірю у сепарації. Але матеріяльні обставини батька погіршилися і він звернувся до своєї дружини, якій залишив увесь маєток з проханням помогти йому. Одначе Мудрахова відмовила йому помочі. Все те бачив 16-літний син і почав з власних ощадностей помагати батькові. Тоді матір загрозила синові, що перестане його посилати до школи. У відповідь на ці погрози син зачаївся в ночі зі сокирою в коридорі дому і коли матір вернулась з Рівного, підбіг до неї і зненацька вбив її кількома ударами в голову. Це вбивство викликало велике враження між російською інтелігенцією на Волині.

— **Краєва хроніка.** У Вербилівцях пов. Рогатин, пожежа знищила будинок Михайла Боршевського і 9 сусідних будинків з інвентарем. Шкода сягає кільканадцять тисяч золотих. — Окружний суд у Ряшеві засудив 22-літнього Франца Вархола з Любені пов. Рашів за вбивство своєї любки 33-літньої вдови Павлини Петрухової на досмертну вязницю.

— **Нові совітські фільми.** Київська кіностудія фільмує роман Ю. Яновського „Вершники". Головні ролі грають артисти: С. Шкурат, який

грає Якима Недолю та Л. Свердлін, який грає комполка Чубенка. Режисером є Савченко, сценар написав Всеволод Павловський. Фільму скінчать у березні 1939 р. Фільма „Шорс", буде готова щойно в грудні. Над нею працює О. П. Довженко. Головні ролі виконують: Е. Саймалов (Шорс) та І. Скуратов (Боженко).

— 24 рази замужня і понад 400 разів заручена. Перед карним судом у Парижі почався процес проти найбільшої аферистки в матримоніяльних справах Жанети Ляет, дочки купця з Реймс. Довгі роки вона мешкала по кілька місяців у Нюйорку, Льондоні, Римі та в інших европейських і позаевропейських столицях, де допускалася матримоніяльних обманств, щоб роздобути більшу суму грошей. Перед судом Жанета Ляет призналася до того, що була 24 разів замужня і понад 400 разів заручена.

— Повінь в Німеччині заскочила підчас сну. Провінцію Гляц з околицею навістила страшна повінь, що її спричинив хмаролім у ночі зі суботи на неділю. Недалеко купелевої місцевости Альтгайде вода зірвала дві греблі і хвилі рвучкого потока залили кількадесять господарств, на терені яких рівень води доходить до одного метра. Майже всі мости ушкоджені. Мешканців Шведельдорфу заскочила повінь підчас сну так, що ледви з важким трудом удалося їм вивести живий інвентар на безпечне місце. Також в інших місцевостях над Нісою рівень води доходить до одного метра. Частина містечка Франкенштайн є теж під водою. У двох інших місцевостях члени рятункової акції стояли довший час у воді, щоб лише перенести жінки і діти на вище положені терени.

— Ріжні вісти. Недалеко Сен Поль у Злучених Державах зударилися два поїзди. Є кількох ранених. — У Ковні скінчили будову ветеринарної академії, що почне свою діяльність вже 15. вересня ц. р. Першенство при записах мають сини селян. — У Челябінську урухомили на днях нову хемічну фабрику, що вироблятиме необхідні продукти для війська.

— Згинуло 60 пасажирів з цілою залогою корабля. На Тихому Океані вибухла пожежа на французькім кораблі „Кльод Шап", що не задовго втонув. У страшній катастрофі згинула ціла залога і 60 пасажирів. На кораблі був відділ французького війська з кількома старшинами, що мав змінити залогу на одному з французьких островів на Тихому Океані.

Бенеш вірить.

ПРЕЗИДЕНТ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ ПРО СПРАВУ МЕНШИН.

Президент Бенеш виголосив у суботу вечором здавна заповіджену промову, в якій торкнувся національного питання в Чехословаччині, цю промову трансмітували радіостації. Він повідомив, що праський уряд почав переговори з усіми представниками національних меншин, що живуть у Чехословаччині, починаючи від судетських німців. Бенеш вірить, що заповіджена реформа буде корисна для держави і не принесе ніякої небезпеки для цілости й незалежности держави. З натиском підкреслив він факт, що не дійде до ніяких змін у демократичній структурі й політиці Чехословаччини.

Закінчуючи промову, візвав през. Бенеш громадян до спокою, опанування та оптимізму.

ЯК У НІМЕЧЧИНІ ПРИНЯЛИ ПРОМОВУ БЕНЕША?

Радієву промову Бенеша приняли назагал у Німеччині холодно, як „гарні слова, як обіцянку, якої не сповнює уряд від 20-ох літ". Офіційна „Діпльоматіш-політіше Кореспонденц" ставиться до заяви Бенеша з великою резервою; коли він — мовляв — говорить про добродійства устрою Чехословаччини, це може викликати лиш огірчення серед німців. Демократичний устрій добрий лиш для упривілеєної частини населення — для чехів.

По широкому світі.

Міжнародній конґрес адвокатів закінчився в Будапешті. Черговий відбудеться у Варшаві.

У грецькому місті Солуні відкрито 13. міжнародні торги.

Большевики оснували в Челябінську нову хемічну фабрику для потреб армії.

Французькі офіційні кола заперечують ... голоски, немовби тепер мали скликати се... парляменту.

У Палестині дійшло до дальших терористич... них актів та сутичок.

—o—

Британський уряд вірить Гітлерові.

Преса дістала з авторитетного британсько... го джерела ось-яке вияснення: Гітлер знову ... креслив, що хоче мира — годі міркувати, ... заява не є щира. Хоча положення важке, ... на розвязка не є неможлива. Останні ... пропозиції становлять далеку уступку. Мо... ще прийдеться змінити їх, та перевести пере... вори, але нема причини покидати тих пере... ворів та братися до більш насильної розвя...

НІМЦІ НЕ ДУМАЮТЬ НАПАДАТИ НА ЧЕ... СЛОВАЧЧИНУ.

У звязку з англійськими заявами на ... становища Англії та Франції на випадок ... ної розвязки чеської справи у німецьких ... тичних колах звертають увагу на факт, що ... тепер про можливість „насильної розв... говорили виключно поза Німеччиною.

АЛЮЗІЯ ГІТЛЕРА.

На збірці партійних формацій ви... Гітлер коротку промову, в якій згадав про ... мецьких братів, які покищо не можуть ... участи у нірнберському конґресі. Ту про... приняли присутні грімкими оплесками, доб... ючи в ній алюзії до судетських німців.

АНҐЛІЙСЬКА ПРЕСА АПРОБУЄ СТАНОВИ... УРЯДУ.

Анґлійська преса помістила на перед... місцях вчорашню декларацію про стано... Анґлії в теперішній ситуації. Це становище ... нулося з признанням цілої анґлійської ... без ріжниці поглядів. Становище Вел. Бри... інтерпретують оптимістично. Часописи ... бачують, що промова канцлера Гітлера ... мирна й дасть змогу продовжувати перег...

Деякі часописи підкреслюють можли... дальших змін у пропозиціях чеського уря...

„Дейлі Експрес" доказує потребу ... дови Чехословаччини на невтральну держа... лад Швайцарії. Засадою істнування такої ... жави було би те, що вона мусіла би зре... оборонних союзів і задоволитися статуто... тральности, що його забезпечували би вс... держави.

Зокрема „Дейлі Експрес" виступає ... союзу Чехословаччини зі Совітами, заяв... що не можна сподіватися, щоб судетсь... прийняли на себе зобовязання, які могу... лись їх приневолити боротися з власни... тами.

КАРЛО ГЕДЕНШТІЄРНА.

Ч. 34, другий поверх, ліворуч.

Гумореска.

Як тільки ви гарна молода панночка, що має новий капелюх, рукавички, плащик, черевички та інші дрібні частини тоалети в порядку, дотого ще й 10 корон в калитці, то що з тими грішми зробите?

Зовсім можливо, що за ці гроші купите білет до театру або цукорки, однак певніше, що ви підете до фотографа.

Кароліна Стремборн уперше у своєму житті поїхала з Ґефле до Стокгольму відвідати своїх сестрінок, панночок Біґвістових. Закупивши найпотрібніші речі та відложивши гроші на поворот залишилось їй ще 10 корон і 67 ере і вона постановила, що за ті гроші дасть себе увіковічнити.

Фльорман, перший із двірських стокгольмських фотографів видавався їй задорогий, тому Карін Біґвістівна поручила їй дешевшого, але дуже елєгантного фотографа, що живе на вулиці Ікс, ч. 34, II. поверх вліво і правильно рекламує себе в „Даґбладеті".

Отже вона пішла на вулицю Ікс, зупинилася перед домом ч. 34 і побачила на другім поверсі фотографічну рекламну таблицю. Не роздумуючи довго, вона почала йти сходами вгору і незабаром опинилася на другім поверсі, пішла праворуч і легко застукала у двері.

Гарний молодий мужчина з маленьким вусом, з чудовими блакитними очима, у сірому одязі прийшов відчинити їй, поклонився і попросив її дальше.

Це була якась незвичайна фотоґрафічна робітня без скляного даху, без драперії та апарату.

Кароліна думала, що це тільки почекальня.

Але також сам фотограф здавався їй якимсь дивним, не говорив і не поводився так, як інші панове того фаху. Подав Кароліні крісло, поклонився і зробив незручний рух, що мав означати: прошу сісти!

— Це ви певно прийшли на моє оголошення в „Даґбладеті"? — накінець озвався молодий мужчина знову червоніючи.

— Так. Чи можна зараз почати? — спитала Кароліна.

— Але, шановна панночко, насамперед мусимо порозумітись... я...

— Може ви булиб ласкаві показати мені декілька фотографій молодих панночок; я хотілаб вибрати гарну форму...

— Вибачте, панночко, що я не маю таких фотографій. Ви властиво перша, що мені виявила честь і...

— Ради Бога, що ви говорите!? Карін Біґвістівна говорила...

— Заспокійтеся! Я ніколи не сказав би, що ви приписуєте більшу вагу готовим зразкам... — перервав їй молодий мужчина хитро усміхаючись.

— Залишім це, пане — відповіла на те Кароліна. — Як ви думаєте, чи я буду краще виглядати стоячи, чи сидячи?...

— Ах, шановна пані, ви такі гарні, а „форма" не має ніякого значіння для тих ... дуть у житті завсіди..., — скрикнув муж... вогнем у очах.

— Здається мені, що ми вже досить ... рили — промовила Кароліна. — Я не ... вас. Вже раз це скінчім!

— Ах, шановна пані, я дійсно ... задоволений! Я... я... справді радуюсь, ... тут бачу..., але ви видаєтесь мені ... кою, живою... Прошу тільки терпцю. ... жу сказати тільки те, що дочко ... еться...

— Стократно дякую..., — перебила ... Кароліна, з елєгантною іронією ... я думала, що чоловіка вашого „фаху" ... цікавлять матеріяльні зиски, ніж ... єнтів.

— Годі, шановна пані! Прошу, ... мені кривди! Припускаю, що моє ого... могло викликати у вас погане враж... мене; але що маю про вас думати? ... панночка, що прийшла тільки для того, ... сміхатись надімною...

— Але-ж, мій пане, чи вас не болит... ва? Хто з вас в цій хвилині насміхає... не, я питаюсь востаннє: чи ви хочете ... пити до праці, чи ні?

— Молодий мужчина виглядав ... великого зворушення. Жили на його ... брякли кровю, а шпиньки від ... забреніли. Відтак приступив він ... ми кулаками до Кароліни, неначеб ... трохи побоксуватись і сильно ... мовив:

Дописи.

ЛЬВІВ—ЛИЧАКІВ.

Посвячення прапору Матери Божої. В неділю 11. с. м. в память 950-ліття хрещення Руси-України відбулося небудене свято у церкві св. Петра і Павла на Личаківській дільниці, а саме посвячення прапору Матери Божої Неустаючої Помочі, покровительки українського народу. Архиєрейську Службу Божу в асисті місцевого духовенства відправив преосв. Кир Никита, що довершив акту посвячення і виголосив річеве патріотичне слово, завзиваючи учасників до вірности церкві і свому українському народові. Організаторкою цього свята була виключно п-і професорова Терлецька Евгенія, що два роки витревало мов та пчілка дзвонила до хатинищь, стукала до сердець нашого громадянства та збирала шовкові ниточки. Назбиравши їх багато-багато, виткала ними прекрасний прапор, на якому красується образ Матери Божої Неуст. Помочі, нашої покровительки. Велика вдяка належиться п-і Терлецькій від нас усіх за труд і довершене діло. Громадяни Личакова запишуть це у своїх вдячних серцях. Рікрічно у всіх торжествах будуть вони ставати під цим прапором і їх серця битимуть одним ритмом любови до нашої Опікунки в небі. Колиб на всіх ділянках нашого національного життя станули люди з такою муравлиною витревалістю, як п-і Терлецька, організаторка цього свята, то ми певно і скоро дійшлиб усі до нашої мети. **о. с.**

ПЕРЕМИШЛЬ.

Рідкий відрух. Дня 24. серпня ц. р. розпочав наш учений і поет д-р Василь Щурат, що цьогорічні ферії відбуває в Медиці перемиського повіту, 67-ий рік життя. Громадяни та члени читальні „Просвіти" в Медиці з нагоди побуту поета в Медиці та роковин його уродин здобулись на незвичайно гарний і шляхотний відрух: у середу 24. серпня святочними сходинами в читальні „Просвіти" величаво вшанували роковини його уродин. У гарно прибраній та по береги виповненій салі засів на почесному місці достойний соленізант в окруженні відпоручників перемиського громадянства: д-ра Загайкевича Володимира і д-ра Рибака Миколи, місцевого пароха о. Малецького Онуфрія, кількох священиків та інтелігенції з довколичних місцевостей. На рідке свято зложилися: промова голови місцевої читальні п. Сіськевича Олександра, продукції хору під управою п. Сіськевича Ол., прегарно та з чуттям віддані деклямації поезій соленізанта, привіти від усіх установ Медики та привіт від українського громадянства міста Перемишля, зложений у довшій промові д-ром Загайкевичем Волод. Замітні були інсценізації (уложені свого часу д-ром В. Щуратом), виконані діточками з садку і деклямації з побажаннями у виконанні наших наймениших теж із садка, які вручили соленізантові прегарну китицю цвітів. За таке зовсім відрухове вшанування роковин своїх уродин, зложив д-р Щурат щиру подяку громадянам Медики та гостям, що були присутні на святі.

Районове ювилейне свято „Просвіти". В неділю 28. серпня ц. р. громадяни Попович і довколичних сіл перемиського повіту звеличали 70-ліття Матері „Просвіти" величавим святом. Рано в місцевому храмі о. Прокурат Михайло відправив торжественну Службу Божу, по якій виголосив високопатріотичну проповідь і відправив панахиду за душі померших членів „Просвіти". Вполудне на площі відбулася святочна академія. На програму зложилися: змістовне вступне слово голови філії „Просвіти" д-ра Хробака Миколи, продукції хорів читалень з Селиськ, Якснмнич і Попович, деклямації, вправи доросту з Бикова і Попович та закінчення дир. Станіміра Осипа. Свято закінчилось відспіванням національного гимну.

Нові українські станиці. В останніх днях м. м. повстали в Перемишлі дві нові українські торговельні станиці, а саме: на площі „Згоди" недалеко торговиці п. Бардахівський Степан відкрив крамницю з залізом та з кухонним начинням, брак якої українське громадянство Перемищини сильно відчувало, а при вул. Дворського знаний у Перемишлі купець п. Ярошкевич Осип відкрив крамницю з папетерією під ф-ою „Піпірус". Обом новим торговельним станицям у Перемишлі бажаємо якнайкращих успіхів. **К-в.**

ЗАЛІЩИКИ.

Перед показом виробів рідного промислу. Українбанк „Українська Каса" в Заліщиках вирішив влаштувати при співучасти культурно-освітніх та господарських повітових установ у днях від 18—21. IX. ц. р. у великій салі „Народнього Дому" в Заліщиках, показ виробів рідного промислу. Завданням показу є наглядно представити найширшим колам нашого населення осяги на полі рідного виробництва та заохотити їх з одного боку до інтенсивної масової ощадности на фонд господарської розбудови, а з другого боку реалізувати в більшими успіхами гасло „свій до свого". В тій цілі звернулася „Українська Каса" до всіх відомих наших промислових фірм із проханням надіслати їй пропагандивний матеріял (афіші, друки, світлини, реферати і т. д.), і зокрема відповідну кількість експонатів та евентуально своїх представників на час показу. Тому, що акція такої пропаганди для нас необхідна і тепер дуже на часі, то сподіємося, що всі наші фірми у власному інтересі радо відгукнуться на зазив „Української Каси" і доложать зі свого боку старань, щоби показ випав якнайкраще. Навіть ті фірми, до яких у цій справі „Українська Каса" не зверталася, бо не знала адрес або й тому, що ще мало хто взагалі знає про їх істнування, повинні дати про себе знати і надіслати свій рекламовий матеріял та експонати на адресу: „Українська Каса" Заліщики. — Евентуальний дохід із показу „Українська Каса" (за згодою даної фірми) може призначити на будову бурси „Р. Ш." в Заліщиках. На основі дотеперішніх відповідей деяких наших фірм показ заповідається якнайкраще. Багато фірм обіцяло прислати більшу кількість експонатів з заміткою, щоб частинний дохід з їх розпродажі був призначений на будову бурси „Р. Ш." в Заліщиках, яка зогляду на місцеві обставини (літнисько, брак приміщення для нашої молоді і т. п.), являється необхідною національною потребою.

З судової салі.

ЗАСУД ЗА ЛЕТЮЧКИ.

Дня 5. травня ц. р. хтось розвісив у громаді Ягргорів, бучацького повіту, 3 летючки революційного змісту з покликом приступати в члени ОУН. Всі три летючки були написані недоладно друкованим письмом. Пізніше виявилося, що це робив малолітній Петро Яблонь, який тоді мав ледви 15 років життя. Він зробив це під впливом недоваги ча основі летючки, що її свого часу знайшов на вулиці в Ягргорові. Прокуратура окружного суду у Чорткові притягнула цього молодого хлопця до відповідальности за злочин зі ст. 154 § 2 кк. (за публичне накликування до поповнення каригідних вчинків, або їх похвалювання. 9. ц. м. відбулася розправа перед окр. судом у Чорткові, який засудив мал. Петра Яблоня за злочин зі ст. 154 § 2 кк. на кару приміщення в поправчім заведенні. Цю кару суд умовно припинив йому на 3 роки. Мал. Петро Яблонь сидів у слідчім арешті від 5. травня ц. р. аж до оголошення присуду. По присуді суд випустив його на волю. Підсудного боронив д-р **Михайло Росляк**, адвокат у Чорткові.

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": „ІНДІЯ ГОВОРИТЬ".

Колірова фільма режисера Олександра Корди. Краєвиди з могутніми горами і казковими палатами магарадж, вулиці великих міст — брудні і мальовничі, як ті бідаки, купці та прочани, що пробиваються ними або вигріваються у сонці. Краєвиди та мальовничі міста схоплені тільки перелетно, як тло дії: яке тут про боротьбу невдоволених індійських ватажків проти англійського панування. Новий військовий губернатор в одній провінції, де досі сиділо англійське військо, зумів наладнати дружній звязок із старим володарем провінції. Індійський володар вірить у те, що англійська станиця допоможе йому оминути війни з сусідами, що і так віддавна приготовляються до нападу на англійців. Індійці дістають контрабандою скорострілі і завдяки цьому можуть мати перевагу в нападі, заховані по диких скелях. Дипльоматія англійців звернена на те, щоб виявдати день і плян нападу. Велику ролю грає тут кільканацятьлітній синок убитого старого володаря, що як кандидат на престіл, живе потайки і завдячує своє життя англійцям. Цю ролю грає відомий уже нам хлопчина з фільми „Каля-Наг" на підставі Кіплінґової історії. „Індія говорить" дає сцени кровавої битви англійців з індійцями, де скорострільи грають трохи занадто оглушливу ролю. Гарна сцена індійського танку.

— Коли так то це була дурниця класти життєве щастя на одну карту! Це по дурному довіряти свою долю панночці, що так нечемно поводяться. Дурна ідея анонсувати себе в ґазетах. Однак в той момент, коли я вас побачив, якесь почуття, ще досі мені незнане, запанувало надімною... Нехай станеться що хоче, а я мушу з вами одруж...

Підчас свого перебування в Стокгольмі Кароліна відвідала між іншими заведеннями також і заведення для божевільних у Конрадсберґу і при останніх словах цього довгого монольоґу переконалася, що перед нею стоїть якийсь дурень. Зляканими очима глянула на двері...

Молодий мужчина помітив цей рух, простягнув руки і таким способом знищив її плян. Потім знову спитався, чи Кароліна хотілаб бути його жінкою і попросив, щоб сказала йому свое імя та адресу. Кароліна викрутилася йому між рук, відчинила двері і... побачила перед собою на протилежній стороні таблицю фотографа.

Зі сорому і здивування майже нежива повернула на молодого мужчину, кажучи:

— Пане... — вибачте, бо сталось велике непорозуміння! Ви не фотоґраф?

— Ні, дякувати Богові, я не фотоґраф! Я — Лярс Люндберґ, власник хутору Гамра Росляґені.

— Алеж ви прецінь призналися, що даєте оголошення в „Даґблядеті".

Дідич вернувся до кімнати і виніс ґазету, де Кароліна прочитала:

> Важна пропозиція!
> Молодий хлібороб, гарного вигляду і доброго виховання, з доброї родини — шукає цією приємною дорогою...

Кароліна малощо не зомліла і мені соромно в її імені, що вона цього не зробила, а почала плакати. За хвилину сказала:

— А чи ви думаєте,... що... я справді..: відважилась щось... подібного... зробити?..:

— Але, шановна пані, що я мав думати! Соромлюсь перед вами... Не можу цього зразу сказати... Але дозвольте на хвилинку. Ви збудили в мені почуття, яких я ніколи досі не мав і прошу вас, обіцяйте мені, що тепер не зустрічаємось востаннє в житті.

Кароліна нічого не обіцяла, взяла тільки рукавички та парасольку — і відійшла.

Перші дві години вона була дуже зворушена, відтак поволі заспокоювалася, а другого дня рішила, що не дуже мудро булоб, якби вона відмовилася від думки увіковічнитися тільки для того вілзливого хлібороба з Росляґену. Не могла заперечувати, що він виглядав чесно та елеґантно і роздумувала, чи не повиннаб піти до іншого фотоґрафа. Але ні, це виглядалоб на „підлизування", — дотого Люндберґ певно вже відїхав на свій хутір.

Другого дня — точно в одинацятій годині — вона вибралась на другий поверх дому ч. 34 при вулиці Ікс. Однак цим разом повернула ліворуч і опинилася в кімнаті, на стінах якої було багато образів з традиційним панком в оксамитнім кабаті. Але Боже, що це!? В найбільшім кріслі напроти фотографічного апарату сидів дідич Люндберґ сам у своїй особі. Бідний! І він хотів мати память з побуту у Стокгольмі...

Сам Бог знає, як це потім сталося, але мешканці провінції Росляґен визначаються впертістю, тому і дідича Люндберґа не так скоро можна було обманути.

Тепер він має з Кароліною Стремборн шість хлопців, точних копій батька Лярса, так, що часом треба таки їздити до фотоґрафа. Всі ці нащадки панства Люндберґів — це правдиві „обідранці". Коли почислите, що коштує сам одяг з черевиками, тоді мусите признати, що ті фотоґрафії, що є вислідом знайомости з дешевим фотоґрафом на вулиці Ікс, є дорожчі, як шість фотоґрафій кабінетового розміру, замовлених у самого королівського фотоґрафа Фльормана.

Матримоніяльні оголошення від того часу стали дуже часті — також панство Люндберґ дуже часто вживають їх. Одначе вони твердять, що треба великої очайдушности, щоб їх писати і що панна з доброго дому не повинна звертати на них уваги. Але коли доля, бере в оборону людину, тоді ці оголошення стають іноді справжнім даром Божим.

Переклав **Федір Беркут**.

—о—

Театри.

Великий Театр:
Вівторок 13. 9. год. 8. „Вовки в ночі".
Середа 14. 9. год. 8. „Вовки в ночі".
Четвер 15. 9. год. 8. „Вовки в ночі".
П'ятниця 16. 9. год. 8. „Вовки в ночі"

Театр Ріжнородностей:
Від понеділка 11. 7. вечкинкй

Театр ім. Котляревського.
КОЛОМИЯ:
13. 9. Пригода в Черчі.
ГОРОДЕНКА:
14. 9. Маруся Богуславка.
15. 9. Орфей у пеклі.
16. 9. Лісова пісня.
17. 9. Пригода в Черчі.
18. 9. Орлеан.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.
РОЖНІТІВ:
13. 9. Гетьман Полуботок.

БРОШНІВ:
14. 9. Пісня Бескиду.
15. 9. Гетьман Полуботок.
16. 9. Мазепа.

Український театр Йосифа Стадника сенiора.
БОРЩІВ:
13. 9. Чорноморці.
14. 9. Казка старого млина.
15. 9. Люди на кривді.
16. 9. Виступ Стефи Стадникової.
17. 9. Подвійна бухгальтерія.
18. 9. Гриць.

КІНА.

АДРІЯ: „Дорога до слави"; „Північ кличе".
АПОЛЬО: „Індія говорить".
АТЛЯНТИК: „Кохання в джунглі" з Доротою Лямур.
БАЛТИК: „Коли цвіте бузок".
ВАНДА: „Й збрехала", „Гільтайська трійка".
ГРАЖИНА: „Верес" на осн. Родзевичівни.
ЕВРОПА: „Я помилився" з Шарлем Бове.
КАСІНО: „Модельки" (Джоан Крофорд).
КОПЕРНИК: „Друга молодість".
МАРУСЕНЬКА: „Інститутка" (Д. Дарбін).
МЕТРО: „Знахар".
МІРАЖ: „Пепе ле Моко, вязень із Альжиру".
МУЗА: „Кадети маринарки".
ПАЛЯС: „Шікаго".
ПАКС: „Косцюшко під Рацлавицями"
РАЯ: „Дипльоматична жінка".
РІЯЛЬТО: „Кафе Метрополь" з Льоретою Войнг.
РОКСІ: „Обожана" з Мартою Еґерт.
СВІТ: „Мужчини за заслоною", „Рапсодія Балтику".
СТИЛЕВЕ: „Кохання в оковах" та ревія.
ТОН: „Серце і шпада", „Лицарі пустині".
УТІХА: „Чорти побережжа" та ревія.
ХИМЕРА: „Марнотратна дочка".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська)
„Палестина".

ФОТОПЛЯСТІКОН „СВЯТОВІД":
(вул. Коперника ч. 11 дім ф-и Каїм і Син)
„Париська вистава".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 13. вересня 1938.

6.45 Руханка, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Орхестра, 8.00 Для шкіл, 8.10 Плити, анекдоти, комунікати, 11.00 Для шкіл: Розбишака наших вод — щука, 11.15 Балетова музика з пл., 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Легка музика з пл., 14.15 Концерт бажань, 15.0 Біржа, 15.05 Господарські та суспі. вістки, 15.10 Програма на завтра, 15.35 Фін.-госп. актуалії, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Розр. концерт у вик. орх., 16.4 Конкурсова радіова гутірка, 16.45 Від Татр до стратосфери, 17.02 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 Розр. концерт орх., пісеньки, 17.55 Гальо, позір! 18.00 Життя мурашника, 18.10 Форт. реситаль, 18.45 „В день імянин малям Плахціна" фрагм. із „Кольокації" Й. Коженьовського, 19.00 Оп. дует, сопран, баритон, 19.20, 20.55 Актуальна гутірка, 19.30 „Люба родинонька" розр. концерт орх., солісти; у перерві „Китайський вазон" анекдота, 20.45 Веч. денник, 21.00 Три мали вапнату, 21.10 У 150-ліття відслонення памятника Собіського у Варшаві, промова, кантата у вик. камер. орх., хор, 21.55, 22.05 Спорт, 22.10 Музика з пл., 23.00 Ост. вістки.

Середа, 14. вересня 1938.

6.45 Руханка, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Орхестра, 8.00 Для шкіл, 8.10 Перше снідання при музиці з пл., 11.00 Авд. для шкіл: „Червоні яблочка", 11.25 Моцарт: Клярнетовий квінтет а-дур, 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, 14.10 Ст. Монюшко з пл., 15.00 Біржа, 15.05 Господарські та суспі. вістки, 15.10 Програма на завтра, 15.15 Трохи пісні, трохи слова; „Соловейко в курнику" вес. опов. і пл. вибрані дітьми, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Вальси, інтермеца, серенади у вик. сальон. музики, 16.45 Підводні човна у війні та на морі, 17.10 Музика давніх мистців, камер. концерт, 17.40 Феліція Боберська, виховниця та патріотка, 17.55, 21.45 Спорт. вістки, 18.00 Город у Ланцуті, 18.10 Скрипк. реситаль, 18.45 Фрагм. із пов. Й. Коженьовського „Кольокація", 19.00 Пісні у супр. форт., 19.20 20.55 Актуальна гутірка, 19.30 „Літня ніч у Неаполі", розр. концерт у вик. сальон. орх. та солістів, у перерві Весела чверть години, 20.45 Веч. денник, 21.00 Як повинно виглядати торговельне волокно льону та конопель, 21.10 Шопенівський концерт, 22.00 Трансм. з Берліна: Симф. концерт, 22.55 Огляд преси, 23.00 Ост. вістки.

Четвер, 15. вересня 1938.

6.15 Руханка, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Концерт сальон. орх., 8.00 Для шкіл, 8.10 Веселе добридень, пл., анекдоти, комунікати, 11.00 Монюшко дітям — муз. поранок для вселюдних шкіл, 11.25 Фінська музика в пл., 12.03 Полуднева авд., 14.00 Легка музика з пл., 14.15 Бетовен: Скрипковий концерт д-дур оп. 1., із пл., 15.00 Біржа, 15.05 Господарські та суспі. вістки, 15.10 Програма на завтра, 15.15 Дорогами та стежками, гутірка для старших дітей, 15.30 „Чорний Матвій" В.Ловінського, фрагм., 15.45 Госп. вістки, 16.00 Музика з пл., 16.15 Авд. для ліцеїв: Відкіля і як черпаємо знання про суспі. діяльність, 16.35 Фльотов: Увертура до оп. „Марта", пл., 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.10 Форт. реситаль, 17.40 „Комедія помилок" новеля Сенкевича, 17.55 Гальо, позір! 18.00 Огляд видань, 18.10 Пісні у вик. хору, 18.30 Театр Уяви: „Дібралися в кірці маку" фарса Пателена (Франція), 19.10 Віол. реситаль у супр. форт., 19.30, 20.55 Актуальна гутірка, 19.40 „Із життям, панове!" розр. концерт у вик. орх. та солістів; у перерві „Лекція танку" скеч, 20.45 Веч. денник, 21.00 Актуальність, 21.10 Концерт орх., 21.50, 22.00 Спорт, 22.05 „Гостинниця під Левом" словно-муз. авд., 23.00 Ост. вістки.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 13. вересня 1938.

БЕРЛІН 14.15, 15.00 Розр. музика, 18.00 Веселі мельодії, 20.10, 21.00 Вес. муз. вечір., БІЛГОРОД 18.50, 19.00 Вок. концерт, 20.00 Скрипка, 21.45 22.00 (після комунікату) Нар. пісні, БУДАПЕШТ 12.05 Циг. музика, 13.30 Орх., 17.00 Танк. музика, 18.50 Сольо на флеті, 20.15, 21.00 Пісні й арії, 22.10 Форт. тріо Чайковського, ВІДЕНЬ 13.15, 17.00 Розр. музика, 18.15 Форт., 20.10 Вес. авд., КОШИЦІ 7.35 Преса, 14.10, 18.45 Вістки, 18.00 П. Домбровський: „Я син народу, що вгору йде" монтаж відіграють члени драм. гуртка радіостації, МІЛЯНО 17.15, 20.30 Розр. музика, 21.00. 22.00, 23.00 „Нерон" оп. Ар. Бойта, ПРАГА 18.20 Сальон. музика, 19.25, 20.00 Академія у роковини смерти през. Масарика, РАДІО ПАРІ 18.15 Пісні, 19.00 Віол., 20.15, 21.00, 22.00 Театр Уяви: „Леопольд, ле бієн-еме" ком. Сармена, 22.15, 23.00 Камер. музика, РИМ 17.15 Оп. музика з участю солістів, 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 „Каза ностра" ком. Гасперінія, СОФІЯ 18.00 Військ. орх., 20.55, 21.00 Рос. романси.

Середа, 14. вересня 1938.

БЕРЛІН 18.00, 19.00 Розр. музика, 20.10 „Кабарет дер Комікер", 20.30, 21.00 Орх. концерт, БІЛГОРОД 20.00 Народні пісні, 20.30, 21.00 Гумор, 21.30 Спів, БУДАПЕШТ 12.05 Форт., 17.30 Сольо на арфі, 18.10 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00 Вечір опер: „Джамелєт" оп. Бізета, „Ч. 66." ком. оп. Офенбаха, 22.10 Легка музика, ВІДЕНЬ 12.00 Розр. концерт, 14.10 Розр. музика, 19.00 Камер. музика на давніх інстр., 21.00 Симф. концерт, 22.30, 23.00 „Музика з Відня розр. концерт із участю сол., ГАМБУРГ 20.15, 21.00 „Уліс" ком. оп. Брандт-Буїса, КЕНІГСБЕРГ 20.10, 21.00 „Чарівна Венус" оп. Кінна, КОШИЦІ 7.35 18.45 Вістки, 18.00 Культурне життя столиці: Як оспівує підкарпатський нарід Масарика, Церковні пісні, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 19.30, 20.30 Розр. музика, 21.00 Орх. концерт, 22.00, 22.40 Камер. і танк. музика. ПРАГА 20.45, 21.00 „Азраель" симфонія Сука, 22.35 Камер. музика, РАДІО ПАРІ 18.00 Форт., 18.32 Вок. концерт, 19.00 Скрипка, 20.30, 21.00 Концерт союзу парл. журналістів. РИМ 17.15 Форт., 19.30, 20.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 Оперетка, СОФІЯ 19.30, 20.00, 21.00 „Ріґолетто" оп. Вердія.

Четвер, 15. вересня 1938.

БЕРЛІН 17.00 Концерт солістів (барит., альтівка, форт.), 19.00 Після дня праці, розр. концерт, 19.45 Вечірній гомін, 20.10 Скандинавська музика, 21.00 Оперетк. мельодії, 18.05, 21.00 Нар. пісні, 20.00 Рос. романси, БУДАПЕШТ 13.30 Циг. музика, 17.00 Губаєві твори, 18.40 Форт., 21.20, 22.00 Симф. концерт, ВІДЕНЬ 15.00 Вес. авд., 15.30 Солісти, 18.20, 19.00 Розр. муз., 21.00 Гумор і пісеньки, ВЕЖА АЙФЛЯ 20.30, 21.00, 22.00 „Легенда про Кітеж" оп.Рімського-Корсакова, КОШИЦІ 7.35, 14.10, 18.45 Вістки, 18.15 Культурний огляд, „Ужок" відчит, Оборона проти повітряних нападів, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 19.30, 20.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 Орх. концерт із участю солістів, ПРАГА 11.20 Сальон. квартет, 17.40 Спів, 18.20 Орх., 20.15 Скрипк. концерт Двожака, РАДІО Парі 18.00 Театр Уяви, 19.00, 20.15 Пісні, 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт, РИМ 17.15 Спів, 19.30, 20.30 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Гимни опісля „Фальстаф" оп. Вердія, СОФІЯ 18.00 Концерт військової орх., 19.00 Легка музика, 20.00 Спів.

ОПОВІСТКА.

Т-во Рем. Пром. Бурса у Львові (Бартосівни 3) прийме кількох хлопців з Підгаєць і Теребовлі на фонд о. І. Залуцького. Умови приняття: 1. Посвідка від Управи Фундації о. Залуцького, що кандидат заслуговує на приняття. 2. Свідоцтво укінчення 7 кляс. народ. школи. 3. Свідоцтво незаможности. 4. Свідоцтво здоровля. 5. Посвідку про приняття кандидата до фахов. школи або до рем. варстату у Львові. 6. Скінчених 15 літ, а непереступлених 17 літ. Подання вносити до кінця вересня ц. р. 1946

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок [illegible]